

Årsberetning for INATSISARTUT 2019

Årsberetning for INATSIARTUT 2019

Udgivet af Bureau for Inatsisartut
Juni 2020

Fotos: Bureau for Inatsisartut, medmindre andet er oplyst.
Trykt på 115g Arctic Volume White papir.

Bureau for Inatsisartut · Postboks 1060 · 3900 Nuuk
inatsisartut@inatsisartut.gl · www.inatsisartut.gl

Formand for Inatsisartut Vivian Motzfeldt taler i Island

Velbesøgt kulturmat i Inatsisartut

Den islandske præsident H. E. Guðni Th. Jóhannesson ankommer

INDHOLD

1	Forord ved Formanden for Inatsisartut	6
2	Formanden for Inatsisartut	12
3	Formandskabet for Inatsisartut	22
4	Sammensætning af Inatsisartut	30
5	Særlige begivenheder	40
6	Nersornaat	56
7	§ 37 spørgsmål	64
8	Lovgivning om Inatsisartut	68

Årsberetning for Inatsisartut 1.1. til 31.12.2019

40 års jubilæum for Hjemmestyret -
10 års jubilæum for Selvstyret

H.K.H. Kronprinsen åbner den grøn-
landske stand på PDAC i Toronto

Vestnordisk Råd på udflugt i Nuuk
fjorden

9	Ombudsmanden for Inatsisartut	72
10	Samlinger	78
11	Aktiviteter i udvalgene	86
12	Aktiviteter i Vestnordisk og Nordisk Råd.....	142
13	Administration	160
14	Økonomi	166
15	Hvis børn og unge lavede lovene	176

1

Forord ved Formanden for Inatsisartut

1979 - 2009 - 2019

2019 var et år, hvor Grønland igen var på manges læber over hele kloden, da den amerikanske præsident annoncerede muligheden for at købe Grønland i forbindelse med planlægningen omkring hans officielle besøg i Danmark. Det officielle besøg i Danmark blev som bekendt aflyst kort efter denne udtalelse. Grønland er en del af rigsfællesskabet og er det land i denne del af verdenen med den nok mest vidtrækkende selvstyreordning, og det ønsker vi at værne om.

Det var også netop i 2019, at vi både havde 10-året for Selvstyrets indførelse i 2009 og som blev 40 året for Hjemmestyrets indførelse i 1979. Det fremgår således klart og tydeligt af indledningen til Selvstyreloven at: "det grønlandske folk er et folk i henhold til folkeretten med ret til selvbestemmelse" – og som er den officielle anerkendelse af det grønlandske folk.

I loven slås det fast, at denne bygger på et ønske om at fremme ligestilling og gensidig respekt mellem Grønland og Danmark, hvilket blev illustreret ved, at Naalakkersuisut og den danske regering optrådte som ligestillede parter, og som blev afspejlet i det svar, som udtalelsen om køb af Grønland blev besvaret med.

I løbet af de 10 år med Selvstyre er Grønland blevet et endnu dygtigere, rigere og mere respekteret land. Vores selvstyrejede selskaber som eksempelvis Royal Arctic Line, TELE-POST, Royal Greenland og Air Greenland er veldrevne virksomheder, der løser opgaver på et internationalt højt niveau. Vi skal huske os selv på vores succeser, når vi markerer et rundt, men også ungt 10-års jubilæum.

Men at være et land i fremgang forpligtiger også. Når man er stærk, skal man have overskud til at tage sig af de svageste, og man skal være parat til at gøre de ting bedre, som ikke er gode nok. Og dette arbejde skal vi være fælles om, ligesom dette arbejde skal afspejles i den lovgivning, vi laver i Inatsisartut.

Arbejdsåret i 2019 bød også på flere nye tiltag omkring arbejdet i Inatsisartut.

Inatsisartuts arbejdsår, der startede i september 2019, blev også året, hvor Inatsisartut den 26. september fik besøg af den islandske præsident H. E. Guðni Th. Jóhannesson og førstedamen fru Eliza Reid.

Præsidenten og førstedamen besøgte Inatsisartutsalen, med en kort overværelse af finanslovsdebatten, hvorved mødelederen fik lejlighed til at takke for Islands, og ikke mindst præsidentens, økonomiske støtte til Grønland efter naturkatastrofen i Nordgrønland i 2017.

Det var også året, hvor Vestnordisk Råd for første gang afholdt deres årsmøde under Inatsisartut salens rammer. Afholdelsen af årsmøderne i de tre vestnordiske landes parlamenter har nu gået på skift over tre år, og det skal evalueres, hvorvidt årsmøderne fremover skal afholdes fast i de tre landes parlamenter, eller om man skal gå tilbage til afholdelse af årsmøder forskellige steder i de tre lande.

Det var også første gang i 2019 at Inatsisartut afholdt partilederrunde under en spørgetime i salen. Udvalget for Forretningsordenen godkendte forsøget med partilederrunde, hvor en enkelt spørgetime under en samling blev afsat til en partilederrunde. Partilederrunden blev således afholdt første gang den 1. maj og igen den 20. november under EM19.

Udvalget for Forretningsordenen godkendte ligeledes et forsøg med nye taletider under en spørgetime på 1 minut til spørgsmål og svar mod de gældende 2 minutter.

Begge forsøg blev positivt modtaget og vil indgå i det fortsatte arbejde med en revidering af Forretningsordenen.

Og sidst men ikke mindst så fik Formandskabet igangsat en større revidering af Inatsisartuts Forretningsorden i 2019 med inddragelse af alle partiers gruppeformænd. Dette reformarbejde vil fortsætte i 2020.

Jeg håber hermed, at denne årsberetning vil bibringe læserne med mange nyttige oplysninger om det generelle arbejde i Inatsisartut og som en fortsættelse af de øvrige årsberetninger.

God læselyst.

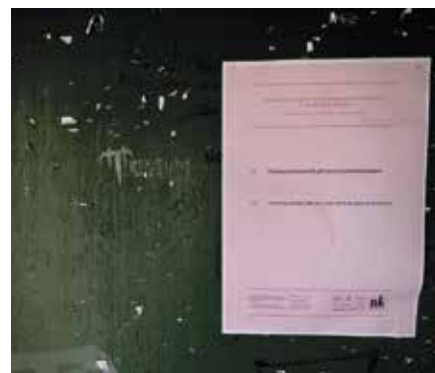

Vivian Motzfeldt
Formand for Inatsisartut, juni 2020

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

Børn skal udspørges grundigt og uden forudindfattede meninger af myndigheder, når forældre skilles, således at der ikke er tvivl om, hvilken én af forældrene barnet foretrækker at bo hos. Der skal ikke tages endelig beslutning på baggrund af et enkelt interview. Det er væsentligt at barnet får bistand af én man har tillid til.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

Inatsisartutlov nr. 15 af 23. juni 2021 om tillidspersoner til børn
§ 1. Kommunen skal sikre, at alle børn der opholder sig inden for kommunegrænsen, har adgang til en tillidsperson. Dette kan være et familiemedlem, en kommunal ansat eller en anden.

BØRNEENS LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

2

Formanden for Inatsisartut

1979 - 2009 - 2019

FORMANDEN FOR INATSIARTUT

	2016	2017	2018	2019
Rejser	1) ¹⁾	9	4	6
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	181.996	106.113	573.071	573.097
Orienteringsbesøg og -møder	1) ¹⁾	6	1	-
Seminarer og konferencer	1) ¹⁾	1	1	-

¹⁾ ikke opgjort

Formanden for Inatsisatut Vivian Motzfeldt blev første gang valgt den 3. oktober 2018

Formanden for Inatsisatut Vivian Motzfeldt blev genvalgt den 20. september 2019

OM FORMANDEN FOR INATSIARTUT

Formanden for Inatsisartut er beskæftiget med varetagelsen af formandskabets opgaver i en fuldtids stilling. Sammen med Formandskabet for Inatsisartut er formanden ansvarlig for varetagelsen af en lang række opgaver til sikring af hensigtsmæssige arbejdsbetingelser for Inatsisartut og dets medlemmer samt samspillet mellem Inatsisartut og Naalakkersuisut.

Formanden har blandt andet til opgave

- at repræsentere Inatsisartut udadtil
- at lede møderne i Inatsisartut
- at drage omsorg for at Inatsisartut og udvalgenes arbejde tilrettelægges og afvikles hensigtsmæssigt.

REJSER

Dato	Sted	Formål
8.1	Folketingets medlemsfest, København	Deltagelse i Folketingets medlemsfest
16.6	Fejring af Grønlands Nationaldag, Reykjavik	Deltagelse i fejring af Grønlands Nationaldag på Island arrangeret af Grønlands Repræsentation i Reykjavik
6.7	Island Games, Gibraltar	Deltagelse i Island Games som Protektor for Grønlands Idrætsforbund
10. - 13.10	Reykjavik, Island	Deltagelse i Arctic Circle Assembly
28. - 30.11	Fredensborg, Danmark	Deltagelse ved Dronningens fejring af rigsfællesskabet

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
13.9	Tidligere Parlamentsformand Unnur Brá Konrádsdóttir, Rådgiver Hildur H. Sigurdardóttir, Islands General Konsul Thorbjörn Jónsson, Fuldmægtig Nanna Vivi Pedersen, Nuuk	Høflighedsvisit af Greenlandic-Icelandic Chamber of Commerce

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
12.10	Arctic Circle Assembly, Reykjavik	International arktisk forum

HØFLIGHEDSVISIT AF GREENLANDIC-ICELANDIC CHAMBER OF COMMERCE

Formanden for Inatsisartut modtog et høflighedsvisit af Greenlandic-Icelandic Chamber of Commerce fra Island den 13. september på sit kontor. Greenlandic-Icelandic Chamber of Commerce er en arbejdsgruppe, der har til formål at fremme bilaterale forhold mellem Island og Grønland etableret af Udenrigsminister Guðlaugur Þór Þórðarson i april 2019. Besøget bød på

informationsudveksling omkring arbejdet og grundstenene for samarbejdet i Vestnordisk Råd, fiskerikvotefordeling mellem nabolande, udfordringer som følge af klimaforandringer, investering i anlæg af lufthavne, selvstændighed og prog.

Formand Vivian Motzfeldt holder oplæg ved Arctic Circle Assembly i Reykjavik. Konferencens mål var at styrke dialogen omkring arktiske spørgsmål og øge det internationale fokus på fremtiden for Arktis

TALE VED HRÓKURINN 'S SKAKFESTIVAL

Den Islandske skakforening Hrókurinn har siden 2003 afholdt skakfestivaler forskellige steder i Grønland for at styrke kontakten og venskabet mellem Grønland og Island, hvor alle interesserede er velkomne til at deltage ved festivalerne.

Medlemmer af skakforeningen besøger som regel skoler, børnehaver, plejehjem og lignende i forbindelse med de afholdte festivaler, hvor de udover at give gaver til grønlandske børn, også deltager ved store og små samfundsprojekter.

Hrókurinn afholdt deres årlige skakfestival den 8. juni, hvor Formanden for Inatsisartut blev inviteret til at afholde en tale ved åbningsceremonien i Nuuk Center, hvor Hrókurinn benyttede lejligheden til at give medlemmerne af Inatsisartut et skakbræt hver som et symbol på venskab. Mottoet til dette års skakfestival var "Gens Una Sumus", som på dansk betyder "vi er en familie".

HØFLIGHEDSVISIT AF RUSSISK AMBASSADØR FRA KØBENHAVN

Den russiske Ambassadør i København, Vladimir Barbin, der har haft diplomatiske stillinger siden 1979, aflagde et kort høflighedsvisit i forbindelse med sin orienteringsrejse i Grønland den 25. september.

Besøget bød på generel informationsudveksling om blandt andet samarbejdet omkring fiskeriet, samt yderligere samarbejdsmuligheder indenfor området.

DELTAGELSE VED ÅBNINGEN AF QILUSA I NUUK

Grønlands Idrætsforbund arrangerede Grønlands første bevægelsesfestival, Qilusa, for at skabe et nyt perspektiv på idrætten i befolkningen og skabe en bølge af bevægelse, der har til formål at styrke befolkningens interesse i idræt og interesse i en sundere livsstil. Qilusa bød blandt andet på New Zealandsk Haka dans, meditation, dans m.m. til alle aldre, samt spændende workshops, foredrag og opvisninger i perioden mellem den 10. - 16. november.

Formanden for Inatsisartut blev inviteret til at holde en tale ved festivalens åbningsceremoni som Protektor for Grønlands Idrætsforbund, hvor hun bl.a. sagde:

”Det varmer hjertet at se, hvordan Grønlands Idrætsforbund gennem Qilusa viser samfundsansvar ved at arrangere en festival for alle, som både børn, unge og de ældre kan deltage i. Grønlands Idrætsforbund tager på den måde initiativ til at inkludere alle og ikke kun medlemmer af GIF i deres arbejde, og sætter målsætninger for at grønlandske borgere skal være mere fysisk aktive. Det er beundringsværdigt at GIF gør noget aktivt for at nå sine målsætninger, og det vil jeg takke GIF og Qilusa for.”

”Det varmer hjertet at se hvordan Grønlands Idrætsforbund gennem Qilusa viser samfundsansvar ved at arrangere en festival for alle, som både børn, unge og de ældre kan deltage i,” sagde formand Vivian Motzfeldt ved åbningen af Qilusa

Åbningen af Qilusa i Nuuk var et skridt på vejen for Grønlands Idrætsforbund mod målsætningen om at gøre Grønland til verdens mest fysisk aktive land i 2030

DELTAGELSE VED GRØNLANDS IDRÆTSFORBUNDS KONFERENCE

Grønlands Idrætsforbund afholdt en konference, der skal danne grundlag for deres nye strategi, som har til formål at gøre Grønland til verdens mest fysisk aktive land i 2030. Konferencen blev afholdt i Hotel Hans Egede med deltagelse fra forskellige sektorer fra kysten, der var kommet for at bidrage til, hvordan strategien skal føres ud i livet.

Formanden holdt tale ved konferencen, hvor hun bl.a. nævnte:

”Vi har som forældre, familie eller medborgere en stor rolle i at fremme børnenes interesse i idrætten ved at være gode forbilleder og bane vejen for at realisere børnenes engagement i idræt. Frivilligt arbejde inden for idrætten kan være med til at fremme børnenes interesse, som jo skal føre arbejdet videre i fremtiden. Så lad os - hver enkelt af os - sammen skabe en forskel ved at vise interesse for den brede og folkelige idræt, hvad enten det bliver gennem frivilligt arbejde eller ved at dyrke idræt for at fremme sundhed og velvære, og på den måde være med til at skabe udvikling.”

DELTAGELSE VED MALIGASSIUISUT SHOW

Formanden for Inatsisartut deltog ved den årlige Maligassiuisut Show hvor Paarisa, Grønlands Idrætsforbund og Elite Sport Greenland uddelte priser til rollemødder inden for idrætten, hvor bl.a. Årets Aktive Skole, Årets Aktive Arbejdsplads og Årets Aktive i Samfundet modtog hyldest og priser.

Showets formål er at fejre og hylde ildsjæle og forbilleder i Grønland, der gør en forskel inden for idræt og sundhed.

KONKURRENCE FOR KUNSTSKOLESTUDERENDE

Formanden anmodede kunstskestuderende om hjælp til at finde et motiv til sit julekort ved at lave en lille konkurrence for Kunstskestuderende ved Eqqumiit-suliørnermik Ilinniarfik i Nuuk, som afleverede en række kunstværker som forslag til julekortmotivet. Kunstværkerne blev så gode at Formanden ikke kunne nøjes med at vælge kun 1 vinder og valgte derfor at kåre tre vindere: julekortmotiv til dette år, julekortmotiv til næste år og motiv til en lykønskings kort.

De tre Kunstskestuderende, som vandt konkurrencen, er følgende:

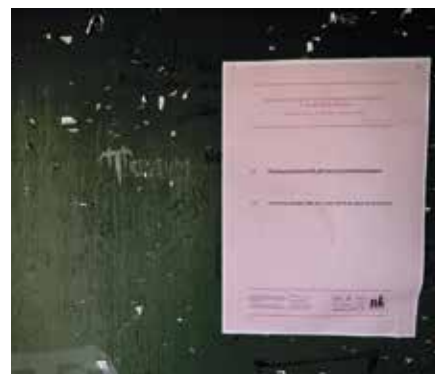
Rita Vold, motiv til lykønskingskortet

Nicholas Rosing-Petersen, motiv til dette års julekort

Sara Arnavaraq Petersen, motiv til næste års julekort

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

Vi skal elske den natur, vi er givet.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

Inatsisartutlov nr. 3 af 5. januar 2021 om borgernes opførsel.

§ 1. Loven gælder for alle, der befinder sig på grønlandsk territorium.

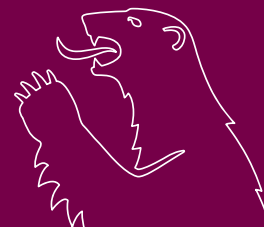
§ 2. Alle forpligtes til at elske den Grønlandske natur.

BØRNEENES LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

3

Formandskabet for Inatsisartut

1979 - 2009 - 2019

FORMANDSKABETS MEDLEMMER 1. JANUAR - 11. APRIL

	Navn	Parti
Formand for Inatsisartut	Vivian Motzfeldt	Siumut
1. næstformand	Mimi Karlsen	Inuit Ataatigiit
2. næstformand	Randi V. Evaldsen	Demokraterne
3. næstformand	Jess Svane	Siumut
4. næstformand	Peter Olsen	Inuit Ataatigiit

FORMANDSKABETS MEDLEMMER 11. APRIL . - 1. AUGUST

	Navn	Parti
Formand for Inatsisartut	Vivian Motzfeldt	Siumut
1. næstformand	Mimi Karlsen	Inuit Ataatigiit
2. næstformand	Randi V. Evaldsen	Demokraterne
3. næstformand	Nikkulaat Jeremiassen	Siumut
4. næstformand	Peter Olsen	Inuit Ataatigiit

FORMANDSKABETS MEDLEMMER 1. AUGUST - 20. SEPTEMBER

	Navn	Parti
Formand for Inatsisartut	Vivian Motzfeldt	Siumut
1. næstformand	Mimi Karlsen	Inuit Ataatigiit
2. næstformand	Suppleant	Demokraterne
3. næstformand	Nikkulaat Jeremiassen	Siumut
4. næstformand	Peter Olsen	Inuit Ataatigiit

FORMANDSKABETS MEDLEMMER 20. SEPTEMBER - 31. DECEMBER

	Navn	Parti
Formand for Inatsisartut	Vivian Motzfeldt	Siumut
1. næstformand	Mimi Karlsen	Inuit Ataatigiit
2. næstformand	Justus Hansen	Demokraterne
3. næstformand	Nikkulaat Jeremiassen	Siumut
4. næstformand	Peter Olsen	Inuit Ataatigiit

FORMANDSKABETS AKTIVITETER

	2016	2017	2018	2019
Rejser	2	2	1	2
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	432.993	558.612	690.046	387.844
Orienteringsbesøg og -møder	1)	3	3	3
Seminarer og konferencer	1)	2	1	2
Interne møder	32	34	21	37

1) ikke opgjort

REJSER

Dato	Sted	Formål
1.2	København, Danmark	Formandskabsseminar
3.2	Torshavn, Færøerne	Orienteringsbesøg i Lagtinget
26.8	København, Danmark	Kontaktudvalgsmøde med folketingets præsidié

OM FORMANDSKABET

Inatsisartut vælger jf. § 3 i Forretningsordenen for Inatsisartut efter nyvalg og ved begyndelsen af hvert Inatsisartutår en formand og fire næstformænd, som tilsammen udgør Formandskabet for Inatsisartut.

Formandskabet repræsenterer Inatsisartut både eksternt og internt i Inatsisartut, og varetager planlægningen og tilrettelæggelsen af samlingerne og arbejdsprocesserne i Inatsisartut generelt.

Formandskabets arbejdsopgaver vedrører især planlægningen og afviklingen af Inatsisartuts samlinger. Formandskabet evaluerer løbende afviklingen af samlingerne med henblik på at højne og fremme den politiske proces.

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
3.2-5.2	Formandskabet, Torshavn	Orienteringsbesøg i Lagtinget, uddannelsesinstitutionen GLASIR

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
6. -7.2	Formandskabets seminar, København	Formandskabet og sekretariatet med fokus på forslag til ændringer af forretningsordenen
7.10	Seminar i Inatsisartut, Nuuk	Inatsisartut holder seminar i salen omkring forskellige arbejdsforhold under Inatsisartut

FORMANDSKABETS STUDIETUR HOS LAGTINGETS FORMANDSKAB I TORSHAVN

Formandskabet besøgte den 5. februar 2019 Lagtingets formandskab for at drøfte fælles udfordringer omkring det parlamentariske arbejde.

Formandskabet består af Formanden for Inatsisartut Vivian Motzfeldt og næstformændene Mimi Karlsen, Randi V. Evaldsen, Peter Olsen og Jess Svane.

Formandskabet fik lejlighed til at besøge Lagtinget og deres historiske parlamentsbygning, der understøttes på smukkeste vis ved sammenbygningen med moderne faciliteter til administration og mødefaciliteter for både medarbejdere og politikere.

Formandskabet ønskede at hente inspiration hos sine kollegaer i lagtingets formandskab omkring deres organisering af det parlamentariske arbejde.

Formandskabet drøftede udvalgssammensætningen i lagtinget, de færøske parti- og vederlagsregler, taletider, temadage i salen mm.

Lagtingets formandskab havde ligeledes planlagt et besøg for formandskabet i deres nyeste uddannelsesinstitution "Glasi", hvor der er samlet mange ungdomsuddannelser under et tag og under moderniserede rammer, der var meget inspirerende at besøge.

Formandskabet på Færøerne den 4. februar 2019. På billedet: Jess Svane, Siumut; Jógvan á Lakjuni, Fólkaflokkurin; Formanden for Inatsisartut Vivian Motzfeldt, Siumut; Formanden for Lagtinget Páll á Reynatúgvu, Tjóðveldi; Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit; Helena Dam á Neystabø, Javnaqðarflokkurin; Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraatit; Edmund Joensen, Sambandsflokkurin og Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit

FORMANDSKABETS ÅRLIGE KONTAKTUDVALGSMØDE I DANMARK

Formandskabet afholder årligt et kontaktudvalgsmøde med Folketingets Præsidium. Møderne afholdes på skift i Grønland og Danmark.

I 2019 var Danmark vært i Nordsjælland den 27. - 29. august. På kontaktudvalgsmødet deltog følgende fra formandskabet: Formanden for Inatsisartut Vivian Motzfeldt og næstformændene Mimi Karlsen, Peter Olsen og Nikkulaat Jeremiassen; og fra Folketingets Præsidium deltog formanden for Folketinget Henrik Dam Kristensen samt Folketingets næstformænd Karen Ellemann, Pia Kjærsgaard og Trine Schøning Torp.

Kontaktudvalget besøgte Novo Nordisk i Hillerød og blev modtaget af CEO Lars Fruergaard Jørgensen, Corporate Vice President Henrik Rasmussen og Policy Lead Marie Hjortdal. Kontaktudvalget fik bl.a. et oplæg om Novo Nordisk Fondens arbejde med oprettelsen af Steno Centre i Danmark og samarbejdet med Grønland ved Head of Patient Care, Jannik Hilsted. Novo Nordisk har etableret et samarbejde med Naalakkersuisut omkring oprettelsen af Steno Center i Nuuk, som bliver et nyt videntcenter, der skal arbejde for borgere i hele Grønland omkring diabetes og relaterede livsstilssygdomme - og samarbejde med Dronning Ingrid's Hospital.

Kontaktudvalget besøgte også virksomheden Coloplast i Humlebæk og blev modtaget af adm. direktør Kristian Villumsen og bestyrelsesformand Lars Rasmussen. Coloplast markedsfører og sælger sygeplejeartikler i Danmark og i Island inden for områderne stomi, kontinens og urologi samt hudpleje og sårbehandling.

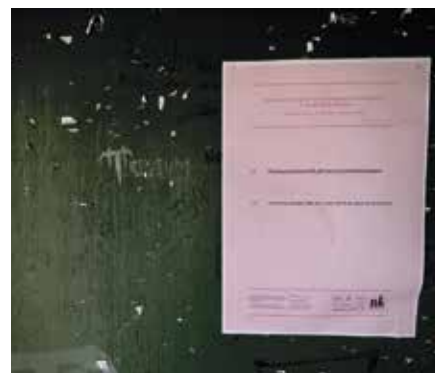

Ud over kontaktudvalgsmødet blev der afholdt et formandskabsseminar i København den 6.-7. juni. Fra venstre: Randi Vestergaard Evaldsen, Demokraterne; medlem af formandskabet, Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit; Formand Vivian Motzfeldt; Tidl. medlem af Folketinget Mogens Lykketoft; medlem af formandskabet Peter Olsen, Inuit Ataqatigiit og Jess Svane, Siumut

Imellem virksomhedsbesøgende afholdt Kontaktudvalget sit årlige møde på Rungstedgaard, hvor udvalgets medlemmer udvekslede informationer omkring det parlamentariske arbejde i Grønland og Danmark. Udvalget drøftede også fælles udfordringer i det parlamentariske samarbejde mellem Folketinget og Inatsisartut. Hele besøget bar præg af, at den amerikanske præsident kort forinden havde aflyst sit besøg i Danmark efter sit mislykkede forsøg på at starte en proces, der skulle ende med amerikansk køb af Grønland.

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

Hvis jeg kunne bestemme, skulle alle børn anses lige og behandles på lige fod.
Det være sig hjemme og i samfundet.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

**Inatsisartutlov nr. 32 af 18. september 2020 om ligebehandling af børn
§ 1. Der må ikke ske forskelsbehandling af børn, hverken i hjemmet eller i
samfundet.**

BØRNEENES LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

4

Sammensætning af Inatsisartut

1979 - 2009 - 2019

MANDATFORDELING

Parti	1.1-31.12
Siumut	10
Inuit Ataqatigiit	8
Demokraterne	6
Partii Naleraq	3
Atassut	2
Samarbejdspartiet	1
Nunatta Qitornai	1
Løsgænger	0
I alt	31

Tabellen viser den skiftende mandatfordeling imellem partierne og datoen for ændringerne.

OM MANDATFORDELINGEN

Inatsisartut har 31 medlemmer, som vælges for en 4-årig periode.

Når valgets samlede resultat skal opgøres, foretages en sammentælling af stemmetallene for alle de opstillede partier og kandidater. Mandaterne fordeles efter forholdstalsvalgsmetoden ved, at det fremkomne samlede stemmetal, som hvert parti, hvert kandidatforbund og hver enkeltkandidat har opnået divideres med divisorerne 1, 2, 3 op til det antal mandater, der skal vælges. Første mandat tilfalder herefter det parti, det kandidatforbund eller den enkeltkandidat, der har den

højeste kvotient, andet mandat det parti, det kandidatforbund eller den enkeltkandidat, der har den næsthøjeste kvotient, indtil alle mandater er fordelt.

De mandater, der tilkommer et parti eller et kandidatforbund, fordeles mellem partiets eller forbundets kandidater således, at første mandat tilfalder den kandidat, der har opnået det højeste antal stemmer, andet mandat den kandidat, der har opnået det næsthøjeste antal stemmer, indtil alle mandater, som tilkommer det pågældende parti eller kandidatforbund, er fordelt.

ORLOV OG MIDLERTIDIGT FRAVÆR

Navn	Periode	Periode	Periode	Periode	Periode
SIUMUT					
Nikkulaat Jeremiassen	1.1-9.4				
Erik Jensen	1.1-22.11				
Jens Danielsen	1.4-1.5	22.11-31.12			
Laura Táunâjik Uitsatikitseq	23.8-31-12				
Jess Svane	10.4-31.12				
Anders Olsen	20.9-7.10				
INUIT ATAQATIGIIT					
Peter Olsen	19.11-21.11				
Aqqa Samuelsen	26.11				
DEMOKRATERNE					
Niels Thomsen	13.3-26.11				
PARTII NALERAQ					
Pele Broberg	8.5-5.6				
ATASSUT					
Siverth K Heilmann	1.1-10.4				
Aqqalu Jeremiassen	1.1-10.4				
SAMARBEJDSPARTIET					
	-				
NUNATTA QITORNAI					
Aleqa Hammond	2.4-4.4	15.5-4.6			
LØSGÆNGER					
	-				

SUPPLEANTER

Navn	Periode	Periode	Periode	Periode
SIUMUT				
Mala Høy Kuko	1.4-9.4	10.4-25.4	20.9-31.12	
Nikkulaat Jeremiassen	9.4-31.12			
Jens Danielsen	2.5-22.11			
Jess Svane	1.1-1.4			
INUIT ATAQATIGIIT				
DEMOKRATERNE				
Simigaq Heilmann	22.3-1.8			
Anna Wangenheim	20.9-26.11			
PARTII NALERAQ				
Emanuel Nuko	8.5-5.6			
ATASSUT				
Aqqaluk Heilmann	1.1-10.4			
Bentiaraq Ottosen	1.1-10.4			
SAMARBEJDSPARTIET				
	-			
NUNATTA QITORNAI				
Anders Benjaminsen	21.5-4.6			
LØSGÆNGER				
	-			

OM SUPPLEANTER OG ORLOV

Hvis et medlem af Inatsisartut anmoder om at udtræde af Inatsisartut, afgør Inatsisartut, hvorvidt anmodningen kan imødekommes. I perioderne udenfor samlingerne afgøres dette dog af Formandskabet for Inatsisartut. Ønsker et medlem af Inatsisartut orlov fra Inatsisartut som følge af sin helbredstilstand, barsel, forretninger eller lignende væsentlige årsager, afgør Formandskabet for Inatsisartut, hvorvidt anmodningen kan imødekommes. Formandskabet kan ligeledes godkende orlov for medlemmer af Inatsisartut, som ønsker at varetage hvervet som medlem af Naalakkersuisut.

Ønsker et medlem af Naalakkersuisut orlov som følge af helbredstilstand eller anden væsentlig årsag, afgør Formanden for Naalakkersuisut, hvorvidt begæringen kan imødekommes. Hvis formanden for Naalakkersuisut selv ønsker orlov vil dette forudsætte godkendelse fra Inatsisartut.

Udtræder et medlem af Inatsisartut, bliver umyndiggjort, afgår ved døden, bevilges orlov eller har lovligt forfald af en vis varighed, indkaldes en stedfortræder til at deltage i forhandlingerne i Inatsisartut. Det samme er tilfældet, hvis Inatsisartut træffer afgørelse om, at et medlem af Inatsisartut har mistet sin valgbarhed. Når et medlem efter orlov eller midlertidigt forfald genoptager sit hverv som medlem af Inatsisartut, udtræder stedfortræderen.

Stedfortræderen er den person på valglisten, som har fået flest stemmer i forhold til den sidste person, som kom ind i Inatsisartut.

PARTISKIFT ELLER UDTRÆDEN AF INATSIARTUT (NEDLÆGGELSE AF MANDATET)

Navn	Dato	Indtræden / Partiskift / Udtræden
Simon Simonsen	1.4	Udtræden af Inatsisartut
Randi V. Evaldsen	1.8	Udtræden af Inatsisartut
Niels Thomsen	26.11	Udtræden af Inatsisartut

HVIS ET MEDLEM SKIFTER PARTI

Når man har opnået valg til Inatsisartut, er mandatet personligt, også selv om det helt eller delvist er opnået via partistemmer. Vælger et medlem i løbet af valgperioden at skifte parti eller blive løsgænger, bevares den pågældendes mandat, og vedkommende forbliver med-

lem af Inatsisartut. Hvis en kandidat, der har skiftet parti, i en periode er fraværende, er det kandidatens oprindelige parti der må indkalde en stedfortræder fra kandidatlisten.

MEDLEMMER AF INATSISARTUT PR. 31.12.2019

Siumut

Vivian Motzfeldt

Kim Kielsen

Doris J. Jensen

Anders Olsen

Karl Kristian
Kruse

Henrik Fleischer

Erik Jensen

Nikkulaat
Jeremiassen

Mala Høy Kuko

Hermann
Berthelsen

Demokraterne

Nivi Olsen

Steen Lyngge

Justus Hansen

Malene V.
Rasmussen

Simigaq
Heilmann

Anna
Wangenheim

Inuit Ataqtigiit

Múte Bourup
Egede

Mimi Karlsen

Aqqaluaq B.
Egede

Peter Olsen

Sofia Geisler

Stine Egede

Mikivuk
Thomassen

Aqqa Samuelsen

Partii Naleraq

Hans Enoksen

Jens Napaattooq

Pele Broberg

Atassut

Siverth K.
Heilmann

Aqqalu
Jeremiassen

Samarbejds- partiet

Tillie Martinussen

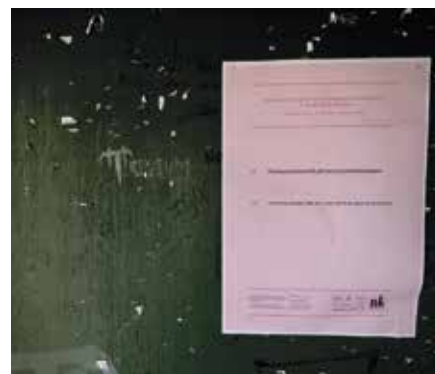
Nunatta Qitornai

Aleqa Hammond

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

Alle skal have lov at være prinsesser.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

**Inatsisartutlov nr. 3 af 5. januar 2021 om borgernes opførsel.
§ 8. Hvis man ønsker det, har man ret til at være en prinsesse.**

BØRNEENS LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

5

Særlige begivenheder

1979 - 2009 - 2019

OVERSIGT OVER SÆRLIGE BEGIVENHEDER

Dato	Begivenhed	Deltagere
25.1	Kulturnat	Inatsisartut
1.5	Partilederrunde i Inatsisartut	Forsøg med partilederrunde i en spørgetime under FM19 og EM19
26.9	Besøg af Islands Præsident H. E. Guðni Th. Jóhannesson og førstedamen fru Eliza Reid	Inatsisartut
7.10	Seminar for Inatsisartut	Seminar omkring forskellige arbejdsforhold i Inatsisartut og afholdt i salen
22.10	Vestnordisk Råds årsmøde	Afholdt i Inatsisartut med streaming på hjemmesiden herfra.
18.-20.11	Women Leaders Global Forum i Reykjavik	Aleqa Hammond deltog som repræsentant fra Inatsisartut
22.11	Partilederrunde i Inatsisartut	Forsøg med partilederrunde i en spørgetime under FM19 og EM19

VELBESØGT KULTURNAT I INATSISARTUT

Igen i 2019 var der mange borgere, som besøgte Inatsisartut under kulturnatten, som i år foregik den 25. januar. Der var mange forskellige aktiviteter for både børn og voksne, lige fra boldleg til quizzen om Inatsisartut, som flere end 100 deltog i.

Formanden, politikere og ansatte fra Inatsisartut tog imod gæsterne, og mange børn brugte tid på at male og løse opgaver ved de store mødeborde, hvor de politiske udvalg plejer at holde deres møder. Mange af de voksne benyttede lejligheden til at få mere viden om, hvordan Inatsisartut arbejder.

Formand Vivian Motzfeldt i dialog med et lille barn, der prøver hvordan det er at sidde i formandens stol

Kunne du tænke dig et billede af dig selv i Inatsisartuts formandsstol? Formand Vivian Motzfeldt hjælper her to børn med at få gode billeder på deres telefoner

Der er mange populære aktiviteter til kulturnat i Inatsisartut, som børnene bruger lang tid på, mens de voksne får talt med folk fra Inatsisartut

ISLANDS PRÆSIDENT H. E. GUÐNI TH. JÓHANNESSON BESØGTE INATSISARTUT

Den islandske præsident H. E. Guðni Th. Jóhannesson og fru Eliza Reid ankommer til Inatsisartut

Den islandske præsident H. E. Guðni Th. Jóhannesson og fru Eliza Reid aflagde den 26. september et besøg i Inatsisartut under deres ophold i Nuuk

Formanden for Inatsisartut inviterede præsidenten og førstedamen til at besøge Inatsisartut for en kort overværelse af finanslovsdebatten, hvorved mødelederen, også på vegne af det samlede Inatsisartut, fik lejlighed til at takke for Islands og ikke mindst præsidentens støtte til Grønland efter naturkatastrofen i Nordgrønland i 2017.

For formanden for Inatsisartut var det en helt særlig lejlighed:

”Det er en sjælden begivenhed at kunne modtage en præsident i Inatsisartut, mens der er møde i salen, hvorfor det var en særlig stor ære og fornøjelse at kun-

ne byde præsidenten og hans frue velkommen i salen,” udtalte hun.

Præsidenten og hans følge afsluttede besøget i Inatsisartut med et kaffemøde med formanden for Inatsisartut i Erling Høeghs mødelokale.

Præsident H. E. Guðni Th. Jóhannesson sammen med sin vært, formanden for Inatsisartut, Vivian Motzfeldt

Præsidentparret overværer debatten fra tilhørerpladserne i Inatsisartutsalen

Kaffemødet med præsidenten foregik i Erling Høeghs mødelokale i Inatsisartut

Kaffemøde med formanden. De islandske repræsentanter er fra venstre: Parbjörn Jónnson, Islandsk generalkonsul i Nuuk; præsident H. E. Guðni Th. Jóhannesson, præsidentfrue Eliza Reid og Örnólfur Thorsson, protokolchef f. det islandske præsidentkontor

WOMEN LEADERS GLOBAL FORUM I REYKJAVIK

Islands Parlament gav Inatsisartut muligheden for at sende to kvindelige repræsentanter til Women Leaders Global Forum, der blev afholdt i Reykjavik fra den 18. - 20. november.

Formandskabet for Inatsisartut besluttede herefter at de to partisamarbejdsgrupper udpegede 1 kvindelige repræsentant hver, som kunne deltage på vegne af Inatsisartut.

Aleqa Hammond og Tillie Martinussen blev udpeget til at deltage, men Tillie var nødsaget til at melde fra, da samlingen var i fuld gang på det tidspunkt.

WLGf er et forum hvor kvindelige ledere diskuterer og deler ideer og løsninger til, hvordan man kan fremme samfundet ved at styrke kvindelige leders magt. Forummet blev etableret i november 2018 og bliver årligt afholdt af kvindelige ledere og Islands regering med deltagelse fra ca. 450 ledere fra virksomheder, akademisk verden, kunstverdenen mv. fra hele verden.

Den islandske præsident H. E. Guðni Th. Jóhannesson byder velkommen til deltagerne ved Women Leaders Forum i Reykjavik, hvor Aleqa Hammond deltog på Grønlands vegne

2019 BLEV 40 ÅRS JUBILÆUM FOR HJEMMESTYRET OG 10 ÅRS JUBILÆUM FOR SELVSTYRET

1979 - 2009 - 2019

FØRSTE LANDSTING EFTER VALGET 4. APRIL 1979

Efter første valg til landstinget den 4. april 1979, med 19.951 afgivne stemmer - dvs en stemmeprocent på 69,6 - får Grønland med virkning fra 1. maj 1979 Hjemmestyre.

Hjemmestyret blev konstitueret med fem landsstyremråder, med hver sit landsstyremedlem som politisk leder.

Jonathan Motzfeldt blev første Landsstyreformand og første Formand for Landstinget på en og samme tid. Landstinget bestod af 21 medlemmer.

I "GRØNLANDS LANDSTINGS FORHANDLINGER - Forårssamling 1979" står de 21 nyvalgte medlemmer af Landstinget oplistet således:

Skoleinspektør Lars Chemnitz, Nuuk, ordstyrer
* 1925, † 2006

Fisker Niels Nielsen, Narsaq
* 1929, † 1999

Lærer Hendrik Nielsen, Alluitsup Paa
* 1942

Pastor Jonathan Motzfeldt, Qaqortoq
* 1938, † 2010

Politibetjent Peter Ostermann, Qaqortoq
* 1939, † 2011

Restauratør Lars Gotfredsen, Narsaq
* 1934, † 2018

Lærer Lars Emil Johansen, Nuuk
* 1946

Viceskoleinspektør Thue Christiansen, Maniitsoq
* 1940

Fisker Niels Carlo Heilmann, Maniitsoq
* 1927, † 1991

Formand Anguteeraq Davidsen, Sisimiut

* 1931, † 2005

Sekretariatschef Moses Olsen, Sisimiut

* 1938, † 2008

Lærer Otto Steenholdt, Aasiaat

* 1936, † 2016

Lærer Preben Lange, Qasigiannuit

* 1948, † 2012

Lærer Konrad Steenholdt, Qasigiannuit

* 1942

Direktør Frederik Rosbach, Ilulissat

* 1940, † 2002

Fanger Pavia Nielsen, Uummanaq

* 1936

Fanger Bendt Frederiksen, Upernavik

* 1939, † 2012

Kommunaldirektør Sofus Joelsen, Qaanaaq

* 1945, † 2009

Skoleinspektør Aage Hammeken, Illoqqortoormiut

* 1934, † 1986

Handelsforvalter Jakob Sivertsen, Kuummiut

* 1943

Politibetjent Anders Andreasen, Ammassalik

* 1944

Avgoraq Lynge fungerede som mødets tolk.

Videre i protokollen hedder det blandt andet:

“Dagsordenens punkt 1:

MØDETS ÅBNING

Lars Chemnitz åbnede mødet som det medlem, der havde størst anciennitet som medlem af det tidligere landsråd. Han udtalte:

Mødet er åbnet.

Deres Majestæt – Deres kongelige Højhed. Det er for mig en ganske særlig dag idag og en stor glæde, som det ældste medlem i det første landsting under vor nye hjemmestyreordning, at byde alle de nyvalgte landstingsmedlemmer hjertelig velkommen.

Denne dag er den største glædesdag og glædesfest i Grønlands nyeste historie. Vi er nået til en afgørende milepæl i vores udvikling ...”

INATSIARTUT EFTER VALGET 2. JUNI 2009

Grønlands Selvstyre indførtes og trådte i kraft den 21. juni 2009 og Selvstyreloven fastlægger dermed den lovgivende magt hos INATSIARTUT og den udøvende magt hos NAALAKKERSUISUT.

Grønlands status som eget folk understreges i Selvstyrelovens indledning:

"I erkendelse af, at det grønlandske folk er et folk i henhold til folkeretten med ret til selvbestemmelse, bygger loven på et ønske om at fremme ligestilling og gensidig respekt i partnerskabet mellem Danmark og Grønland.

Loven bygger i overensstemmelse hermed på en overenskomst mellem Naalakkersuisut og den danske regering som ligestillende parter."

Danmark afleverede den 7. oktober 2009 en notifikation til FN's Generalsekretær om Selvstyreloven af den 12. juni 2009.

FØRSTE INATSIARTUT EFTER SELVSTYRETS INDFØRELSE

Efter det første valg til INATSIARTUT den 2. juni 2009, med 28.510 afgivne stemmer – dvs en stemmeprocent på 71,3 – får Grønland med virkning fra 21. juni 2009 Selvstyre.

Josef Motzfeldt blev første Formand for INATSIARTUT og Kuupik V. Kleist bliver første Formand for NAALAKKERSUISUT efter Selvstyrets indførelse.

Josef Motzfeldt modtog på vegne af Grønland Dronningens overrækkelse af Selvstyreloven og udtalte:

"Jeg skal på vegne af det grønlandske folk, Inatsisartut og Naalakkersuisut takke Deres Majestæt for overrækkelsen af Selvstyreloven. Denne højtidelige overrækkelse vil stå som en milepæl i det grønlandske folks erindring. Ligeledes vil jeg takke Statsminister Lars Løkke Rasmussen for de imødekommende og opløftende ord Statsministeren på den danske regerings vegne har ytret i sin tale i forbindelse med Selvstyredagen.

Jeg finder det glædeligt, at vor samhørighed ikke alene beror på Selvstyrets juridiske og historiske fundament men også på en forsat fælles oprigtig og udtrykt solidaritet i mellem Rigsfællesskabets medlemmer. Statsminister Lars Løkke Rasmussen tale indrammer på bedste vis denne relation i forhold i til Selvstyret."

1979 - 2009 - 2019

INATSISARTUT HAR 31 MEDLEMMER OG FØLGENDE BLEV VALGT IND I 2009:

Agathe Fontain
Inuit Ataqatigiit

Jens B. Frederiksen
Demokraatit

Niels Thomsen
Demokraatit

Akitsinnguaq Olsen
Inuit Ataqatigiit

Josef Motzfeldt
Inuit Ataqatigiit

Olga P. Berthelsen
Inuit Ataqatigiit

Aleqa Hammond
Siumut

Juliane Henningsen
Inuit Ataqatigiit

Palle Christiansen
Demokraatit

Ane Hansen
Inuit Ataqatigiit

Karl Lyberth
Siumut

Per Berthelsen
Siumut

Anthon Frederiksen
Kattusseqatigiit Partiiat

Kim Kielsen
Siumut

Ruth Heilmann
Siumut

Aqqaluaq B. Egede
Inuit Ataqatigiit

Knud Kristiansen
Atassut

Siverth K. Heilmann
Atassut

Astrid Fleischer Rex
Demokraatit

Kristian Jeremiassen
Siumut

Storm Ludvigsen
Inuit Ataqatigiit

Doris Jakobsen
Siumut

Kuupik Vandersee Kleist
Inuit Ataqatigiit

Finn Karlsen
Atassut

Malik Berthelsen
Siumut

Hans Aronsen
Inuit Ataqatigiit

Maliina Abelsen
Inuit Ataqatigiit

Hans Enoksen
Siumut

Mimi Karlsen
Inuit Ataqatigiit

Harald Bianco
Inuit Ataqatigiit

Naaja H. Nathanielsen
Inuit Ataqatigiit

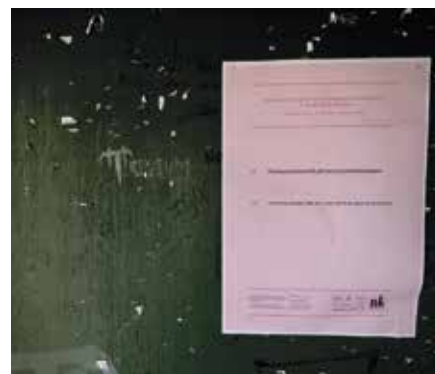
1979 - 2009 - 2019

Medlemmer af det første Inatsisartut efter Selvstyrets indførelse i 2009

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

Ildrætshal der altid holder åbent.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

Inatsisartutlov nr. 18 af 30 november 2020

§ 2. Alle sportshaller forpligtes til at holde døgnåbent alle ugens dage.

§ 14, stk. 7. Tilladelse for arealtildeling til sportshaller udstedes på betingelse af, at sportshallen holder døgnåbent hele ugen.

BØRNEENES LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

6

Nersornaat

1979 - 2009 - 2019

TILDELTE NERSORNAAT

Tildelte sølvmedaljer	Overrakt
Anthon Geisler	21.2
Peder Munk Pedersen	16.3

OM NERSORNAAT

Grønlands Selvstyres fortjenstmedalje Nersornaat blev indstiftet i forbindelse med Hjemmestyrets 10 års jubilæum i 1989. Medaljen er Selvstyrets fornemmeste anerkendelse, og medaljen kan tildeles personer, der i en længere periode og i væsentlig grad har ydet en fortjenstfuld indsats for Grønland, herunder grønlandsk

sprog, kultur og anseelse. Formandskabet for Inatsiartut træffer beslutning om tildeling af medaljer. Medaljen tildeles enten i guld eller i sølv. Medalje i guld uddeles højst én gang årligt. Medalje i sølv uddeles højst fem gange årligt. I særlige tilfælde kan Formandskabet fravige dette antal.

NERSORNAAT I SØLV

Formanden for Inatsisartut Vivian Motzfeldt har den 21. februar 2019 tildelt Nersornaat i sølv til erhvervsdrivende og købmand Anthon Geisler i Hotel Arctic, Ilulissat.

Anthon Geisler modtog Nersornaat i sølv som anerkendelse for en lang og engageret indsats som erhvervsdrivende og købmand. Samt at han til trods for sin høje alder den dag i dag er selvforsørgende erhvervsdrivende.

Formanden for Inatsisartut fremhævede blandt andet i sin tale for Anthon Geisler:

”Som menneske er du en rollemodel for dine medmennesker, et menneske der i alle henseender finder selvforsørgelse vigtigt. Hvis der var flere her i landet, der havde en overbevisning som din, ville afhængigheden af offentlig forsørgelse ikke være så udbredt som tilfældet er.

For at fremhæve din uovertruffenhed vil jeg eksempelvis sige, at der iblandt kongerigets 6 mio. borgere ikke er at finde én eneste som dig,” sagde Vivian Motzfeldt på Formandskabets vegne.

NERSORNAAT I SØLV

Formanden for Inatsisartut, Vivian Motzfeldt, har den 16. marts 2019 tildelt Nersornaat i sølv til tidligere embedsmand, debattør, initiativtager og forkæmper Peder Munk Pedersen i Polar Seafoods lokale i Aalborg.

Peder Munk Pedersen modtog Nersornaat i sølv som anerkendelse for en lang og engageret indsats som embedsmand, debattør, initiativtager og forkæmper for at fremme det grønlandske fiskerierhverv.

Formanden for Inatsisartut fremhævede blandt andet i sin tale for Peder Munk Pedersen:

”Du har været med til at realisere adskillige initiativer inden for fiskeribranchen, hvor du bl.a. har stået for fiskeriavisen Killingusaaq, du har også arbejdet for at få den grønlandske rejefiskeri certificeret efter Marine Stewardship Council´s globale standarder for bæredygtig og velforvaltede fiskerier, inden for rammerne af Sustainable Fisheries Greenland,” sagde Vivian Motzfeldt på Formandskabets vegne.

BESTEMMELSER FOR NERSORNAAT

§ 1

Medaljen betegnes Nersornaat.

§ 2

Medaljens udformning fremgår af vedlagte bilag. Medaljen bæres i et rødt og hvidt silkebånd knyttet som dansk ordensbånd. Det røde og hvide silkebånd er udformet som det grønlandske flag.

§ 3

Medaljen tildeles af Formandskabet for Inatsisartut. Inden tildeling konsulteres Nalaakkersuisut. Tildeling kan ske uden indstilling. Formandskabet kan uddelegere overrækkelsen til et medlem af Inatsisartut eller Naalakkersuisut.

§ 4

Medaljen kan tildeles danske og udenlandske statsborgere, der i en længere periode og i væsentlig grad har ydet en fortjenstfuld indsats for Grønland, herunder grønlandsk sprog, kultur og anseelse.

§ 5

Medaljen uddeles i guld og sølv.

Medalje i guld uddeles højst 1 gang årligt. Medalje i sølv uddeles højst 5 gange årligt. I særlige tilfælde kan Formandskabet fravige dette antal.

Medalje i guld skal tilbageleveres ved modtagerens død, mens medalje i sølv ikke skal tilbageleveres. Såfremt medalje i guld ikke tilbageleveres, kan der kræves erstatning efter Formandskabets nærmere bestemmelse.

Sammen med medaljen modtager medaljemodtageren et diplom. Diplomet kan indeholde en begrundelse for tildelingen. Diplomet underskrives af formanden for Inatsisartut.

§ 6

Når nogen, hvem medaljen er tildelt, gør sig skyldig i forhold, som ville have udelukket den pågældende fra at få medaljen tildelt, kan medaljen fratages den pågældende efter Formandskabets nærmere bestemmelse.

§ 7

Medaljen kan uden særskilt tilladelse bæres alene eller sammen med danske og udenlandske ordner og medaljer. Medaljen bæres på venstre side af brystet, jfr. også her ved Kongehusets vejledning om bæring af dekorationer.

Således vedtaget af Formandskabet for Inatsisartut:

Nuuk, den 8. marts 2010

Josef Motzfeldt
Formand for Inatsisartut

/

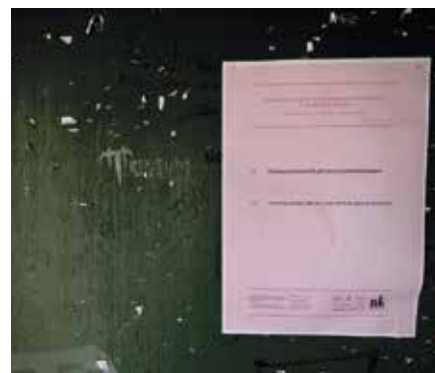
Ellen Kolby Chemnitz
Generalsekretær

Nersornaat i guld og sølv

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

Parlamentet skal bestå af folk, der vælges ved lodtrækning i den grønlandske befolkning. Alle borgere over 18 år deltager i lotteriet.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

**Landstingslov nr. 9 af 31. oktober 1996 om valg til Grønlands Landsting.
§ 5a. Medlemmer til Landstinget vælges ved lodtrækning i den grønlandske befolkning blandt alle folk, der er fyldt 18 år.**

BØRNEENES LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

7

§ 37 spørgsmål

1979 - 2009 - 2019

OVERSIGT OVER ANTAL § 37 SPØRGSMÅL

Parti	2015	2016	2017	2018	2019
Siumut	83	63	75	46	25
Inuit Ataqatigiit	119	72	76	149	182
Demokraterne	19	29	78	40	39
Partii Naleraq	76	71	30	59	89
Atassut	5	24	6	12	11
Samarbejdspartiet	-	-	-	29	20
Nunatta Qitornai	-	-	-	-	1
Løsgænger	-	24	6	1	-
I alt	302	283	271	336	367

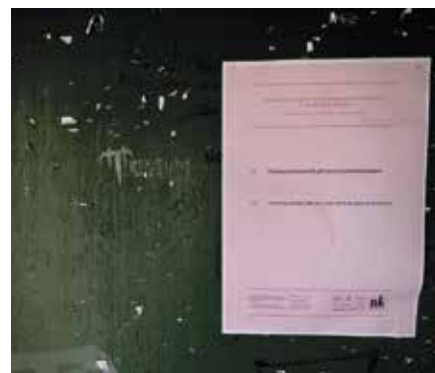
OM § 37 SPØRGSMÅL

I henhold til § 37 i Forretningsordenen for Inatsisartut kan et medlem indhente oplysninger om et offentligt anliggende ved et spørgsmål til Naalakkersuisut. Spørgsmålet stilles skriftligt og indgives til Formanden for Inat-

sisartut, der anmelder spørgsmålet overfor Inatsisartut, når det er omdelt. Spørgsmålet skal være kort og bestemt affattet og ledsaget af en begrundelse.

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

En legeplads ved solsiden af Tipitooq.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

Inatsisartutlov nr. 17 af 17. november 2010 om planlægning og arealanvendelse

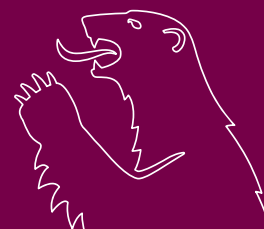
§ 14, stk. 6. Kommuneplanen skal indeholde mindst en legeplads for hver bydel.

BØRNEENES LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

8

Lovgivning om Inatsisartut

1979 - 2009 - 2019

INATSIARTUT OG DETS VIRKE ER REGULERET GENNEM LOV

Oplistingen giver en oversigt over den relevante lovgivning:

Danmarks Riges Grundlov af 5. juni 1953

Lov nr. 473 af 12. juni 2009 om Grønlands Selvstyre

Forretningsorden for Inatsisartut af 12. november 2010 med ændringer af 22. september 2011, 29. maj 2012, 28. maj 2015, 1. juni 2016 og 22. november 2019

Inatsisartutlov nr. 26 af 18. november 2010 om Inatsisartut og Naalakkersuisut, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 12 af 29. november 2013 og Inatsisartutlov nr. 30 af 9. december 2015

Landstingslov nr. 1 af 31. maj 2001 om økonomisk tilskud til politisk arbejde, som ændret ved Landstingslov nr. 11 af 15. april 2003, Landstingslov nr. 1 af 12. maj 2005, Landstingslov nr. 8 af 1. juni 2006, Inatsisartutlov nr. 16 af 3. december 2009, Inatsisartutlov nr. 25 af 18. november 2010, Inatsisartutlov nr. 4 af 3. juni 2015, og Inatsisartutlov nr. 25 af 17. november 2017

Landstingslov nr. 22 af 18. december 2003 om vederlag m.v. til medlemmer af Landstinget og Landstyret m.v. som ændret ved Landstingslov nr. 1 af 27. marts 2006, Landstingslov nr. 8 af 1. juni 2006, Inatsisartutlov nr. 2 af 15. april 2011, Inatsisartutlov nr. 3 af 3. juni 2015, Inatsisartutlov nr. 10 af 6. juni 2016 og Inatsisartutlov nr. 42 af 23. november 2017

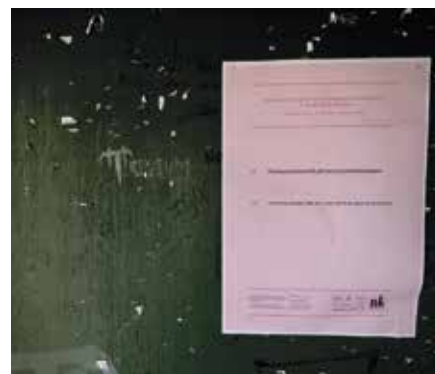
Inatsisartutlov nr. 15 af 22. november 2011 om offentliggørelse af politiske partiers regnskaber

Inatsisartutlov nr. 26 af 28. november 2016 om kommunernes og Grønlands Selvstyres budgetter og regnskaber, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 24 af 28. november 2018

Landstingslov nr. 6 af 13. maj 1993 om landsstyremedlemmers ansvarlighed, som ændret ved Inatsisartutlov nr. 16 af 22. november 2011

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

Elsk din næste. Al mobning skal være forbudt.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

Inatsisartutlov nr. 3 af 5. januar 2021 om borgernes opførsel

§ 4. Du skal elske din næste.

§ 5. Mobning i alle former forbydes.

BØRNEENES LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

9

Ombudsmanden for Inatsisartut

1979 - 2009 - 2019

OMBUDSMANDEN FOR INATSIARTUT

Ombudsmanden for Inatsisartut foretog i 2019 278 mundtlige vejledninger og afsluttede 202 sager. I sommeren 2019 deltog ombudsmanden i en informationskampagne fra Nuuk til Diskobugten. Ombudsmanden foretog endvidere inspektion af to alderdomshjem, en handicapinstitution og en kommunal døgninstitution for børn og unge.

I ombudsmandens offentliggjorte inspektionsrapporter, betegner ombudsmanden blandt andet forholdene på det ene alderdomshjem som bekymrende, mens om-

budsmanden betegner beboernes retssikkerhed på det andet alderdomshjem som svækket, fordi ledelse og medarbejdere i en længere periode ikke havde været opmærksomme på reglerne om magtanvendelse.

Ombudsmanden offentliggjorde i 2019 fem udtalelser. Derudover afgav ombudsmanden en rapport om gennemgang af den daværende Qaasuitsup Kommunas behandling af sager om anbringelse af børn uden for hjemmet. Sagerne er oplistet i kronologisk rækkefølge efter offentliggørelsesdato.

OM OMBUDSMANDEN FOR INATSIARTUT

Ombudsmanden vælges af Inatsisartut og har bl.a. til opgave at undersøge, om den offentlige forvaltning under Grønlands Selvstyre og de grønlandske kommuner handler i strid med gældende ret eller god forvaltningskik. Ombudsmanden har kontor i Nuuk.

Ombudsmanden udarbejder hvert år sin egen årsberetning om embedets aktiviteter mv., som sendes til Inat-

sisartut og offentliggøres på ombudsmandens hjemmeside www.ombudsmand.gl. Årsberetningen indeholder udover bl.a. sager af almindelig interesse endvidere artikler, der berører forskellige problemstillinger, som ombudsmanden har beskæftiget sig med i det pågældende år.

2019-1 Geografisk afgrænsning af omladningstilladelser skyldtes ikke usaglig forskelsbehandling. Afgrænsningen var ikke tilstrækkelig begrundet. Udtalelse af 22. marts 2019

2019-2 Urimeligt lang sagsbehandlingstid før afslag på hjemgivelse af et anbragt barn. Udtalelse af 29. juli 2019

2019-3 Gennemgang af seks sager fra Qaasuitsup Kommunia om anbringelse af børn uden for hjemmet med samtykke. Rapport af 2. september 2019

2019-4 Kommune underrettede ikke i tilstrækkelig grad om forløbet af sag om førtidspension. Udtalelse af 14. november 2019

2019-5 Oversendelse af klage til Departementet for Finanser gav ombudsmanden anledning til at foreslå Formandens Departement at tydeliggøre myndighedsstrukturen i det grønlandske selvstyre. Udtalelse af 15. november 2019

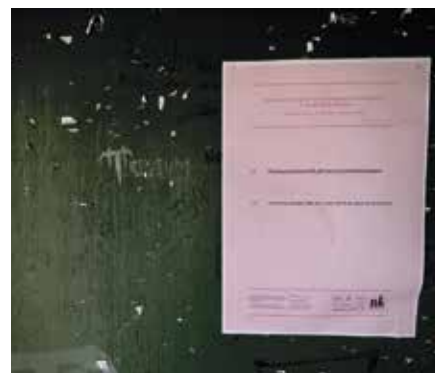
2019-6 Ændring af offentlig hjælp var en afgørelse, der skulle meddeles direkte til parten. Udtalelse af 3. december 2019

*Ombudsmanden har til huse i herrnhuternes bygning i Nuuk. Herrnhuterne kom til Grønland allerede i 1700-tallet
Foto: Henrik Bach*

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

✓ Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

Lige adgang for alle til alt.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

**Inatsisartutlov nr. 3 af 5. januar 2021 om borgernes opførsel
§ 9. Alle skal have lige adgang til alting.**

BØRNEENS LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

10

Samlinger

1979 - 2009 - 2019

Salen et kort øjeblik før Inatsisartuts forårssamling 2019 åbnes

OVERSIGT OVER SAMLINGERNE

Arbejdet i Inatsisartut under samlingerne	XS (I) 2018	KS 2018	XS (II) 2018
Periode	13.3.	15.-16.5.	24.-28.5.
Antal mødedage	1	2	2
Antal mødetimer i Salen	5	3	10
Spørgetimer	0	0	0
Antal optagne punkter i alt	1	0	4

	Ina.	Naal.	Ina.	Naal.	Ina.	Naal.
Lovforslag	0	1	0	0	0	2
heraf vedtaget	-	1	-	-	-	1
heraf forkastet	-	0	-	-	-	0
heraf trukket	-	0	-	-	-	0
heraf ikke færdigbehandlet	-	0	-	-	-	1
Beslutningsforslag	0	0	0	0	0	2
heraf vedtaget	-	-	-	-	-	2
heraf forkastet	-	-	-	-	-	0
heraf trukket	-	-	-	-	-	0
heraf ikke færdigbehandlet	-	-	-	-	-	0
Forspørgselsdebat	0	-	0	-	0	-
heraf trukket	-	-	-	-	-	-
heraf ikke færdigbehandlet	-	-	-	-	-	-
Redegørelser og beretninger	-	0	-	0	-	0
Vestnordisk Råds rekommandationer	0	-	0	-	0	-
heraf vedtaget	-	-	-	-	-	-
heraf forkastet	-	-	-	-	-	-
heraf trukket	-	-	-	-	-	-
heraf ikke færdigbehandlet	-	-	-	-	-	-

¹⁾ ikke opgjort

FM: Forårssamling

EM: Efterårssamling

KS: Konstituerende samling

XS: Ekstraordinær samling

EM 2018	FM 2019	EM 2019
3.10.-29.11.	22.3 - 5.6	20.9 - 22.11
36	31	31
180	173	180
8	8	6
122	124	107

Ina.	Naal.	Ina.	Naal.	Ina.	Naal.
1	37	-	22	3	27
0	27	-	19	1	23
1	0	-	-	-	-
0	2	-	1	2	1
0	8	-	2	-	3
57	4	75	9	58	6
31	4	40	8	25	4
12	0	15	-	8	-
6	0	7	-	10	-
8	0	13	1	15	2
20	-	29	-	17	-
5	-	2	-	2	-
5	-	8	-	13	-
-	1	-	1	-	1
2	-	2	-	-	-
2	-	2	-	-	-
0	-	-	-	-	-
0	-	-	-	-	-
0	-	-	-	-	-

SPØRGETIMERNE UNDER FORÅRS- OG EFTERÅRSSAMLINGERNE

Dato	Naalakkersuisoq
27. marts	Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur Karl Frederik Danielsen
3. april	Naalakkersuisoq for Finanser og Nordisk Samarbejde Vittus Qujaukitsoq
10. april	Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet Martha Abelsen
24. april	Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender Ane Lone Bagger
8. maj	Naalakkersuisoq for Råstoffer og Arbejdsmarked, Erik Jensen
15. maj	Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur Karl Frederik Danielsen
22. maj	Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet Martha Abelsen
29. maj	Formanden for Naalakkersuisut Kim Kielsen
25. september	Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet Martha Abelsen
2. oktober	Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender Ane Lone Bagger
9. oktober	Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug Jens Immanuelson
16. oktober	Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur Karl Frederik Danielsen
13. november	Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning Jess Svane
20. november	Naalakkersuisoq for Finanser og Nordisk Samarbejde Vittus Qujaukitsoq

ARBEJDET I INATSIARTUT UNDER SAMLINGERNE

Forslag til Inatsisartutlove § 28

Såvel Naalakkersuisut som medlemmerne af Inatsisartut har mulighed for at fremsætte forslag til Inatsisartutlov. Langt størsteparten af de lovforslag, der fremsættes i Inatsisartut, fremsættes dog af Naalakkersuisut.

Forslag til Inatsisartutbeslutning § 33

Et beslutningsforslag kan fremsættes fra et eller flere medlemmer af Inatsisartut - eller fra et af partierne i Inatsisartut - om ændring af gældende lovgivning. Be-

slutningsforslag kan også pålægge Naalakkersuisut at fremlægge redegørelser eller iværksætte forskellige tiltag.

Naalakkersuisut kan iht § 33 også fremsende beslutningsforslag i sager vedrørende danske love der påtænkes sat i kraft for Grønland eller udtalelse fra Inatsisartut til Grønlands eventuelle tiltrædelse af internationale traktater og lignende.

Redegørelser og beretninger § 35

Naalakkersuisut kan iht. § 35 fremsende særlige redegørelser til behandling i Inatsisartut.

Forespørgselsdebatter § 36

Medlemmer af Inatsisartut kan rejse en forespørgsel, der indgives skriftligt og bestemt affattet til Formanden for Inatsisartut omkring et offentligt anliggende og afkræve forklaring fra et eller flere medlemmer af Naalakkersuisut.

Spørgetime med Naalakkersuisut ses af Forretningsordenens bilag 1 taletider

Siden 2010 har Inatsisartut afholdt en ugentlig spørgetime i Inatsisartut under samlingerne, hvor medlemmer af Inatsisartut mundtligt og uden anmeldelse kan stille spørgsmål til Naalakkersuisut til umiddelbar besvarelse.

Spørgsmål til medlemmerne af Naalakkersuisut må stilles og efterfølgende besvares inden for en taletid på 1 minut til spørgsmål og 1 minut til svar.

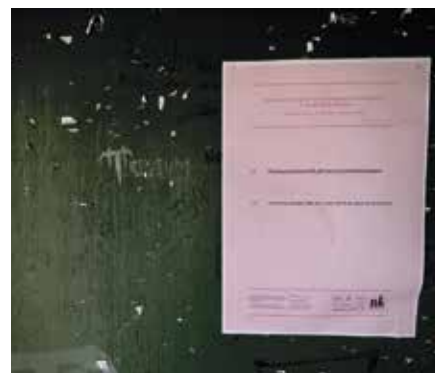
Partilederunder under en samling følger reglerne i Forretningsordenens bilag 1 taletider

Udvalget for forretningsordenen besluttede første gang i maj 2019 at afprøve en partilederrunde, hvor kun partiformændene deltager. Første gang partilederrunden blev afholdt var under FM19 og partilederrunden afholdes med 2 minutters oplæg fra partiformanden med mulighed for 2 opfølgende spørgsmål fra øvrige partiformænd hver med 1/2 minuts spørgsmål og 1/2 minuts svar.

Partilederrunden er siden blevet afholdt en gang under hver samling.

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

Alle må flyve.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

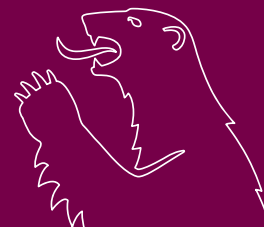
**Inatsisartutlov nr. 3 af 5. januar 2021 om borgernes opførsel
§ 10. Alle har ret til at flyve, såfremt de ønsker det.**

BØRNEENES LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

11

Aktiviteter i udvalgene

1979 - 2009 - 2019

LOVPLIGTIGE UDVALG

- Formandskab (5 medlemmer)
- Finans- og Skatteudvalg (7 medlemmer)
- Lovudvalg (5 medlemmer)
- Revisionsudvalg (5 medlemmer)
- Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg (7 medlemmer)
- Udvalg for Forretningsordenen (9 medlemmer)
- Udvalg til Valgs Prøvelse (5 medlemmer)

STÅENDE UDVALG

- Ad hoc udvalget vedr. Forfatningskommissionen (5 medlemmer)
- Anlægsudvalg (5 medlemmer)
- Erhvervs- og Råstofudvalg (7 medlemmer)
- Familie- og Sundhedsudvalg (7 medlemmer)
- Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg (7 medlemmer)
- Frednings- og Miljøudvalg (5 medlemmer)
- Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke (5 medlemmer)

OM UDVALGENE

Næst efter gennemførelse af Inatsisartuts samlinger er arbejdet i udvalgene Inatsisartuts vigtigste aktivitet.

Inatsisartut nedsætter hvert år de lovpligtige og stående udvalg. Udvalgene har til hovedopgave at gennemgå og afgive betænkning om de lov- og beslutningsforslag, som Inatsisartut henviser til udvalgsbehandling. Udvalgene holder sig tillige ajour med deres arbejdsområde og fører tilsyn med, at forvaltningen

under Naalakkersuisut holder sig inden for lovens rammer, som følger af lovgivning eller af hensynet til god forvaltningsskik. Hvert udvalg består af fem medlemmer (eller hvor særlige forhold gør sig gældende af syv) af Inatsisartut. Valg til udvalgene foretages ved anvendelse af d'Hondts metode. Finans- og Skatteudvalg samt Revisionsudvalg nedsættes ved hver forårssamling. Resten af de stående og lovpligtige udvalg nedsættes ved efterårssamlingens begyndelse.

UDVALGENES VIRKSOMHED

Udvalg	Samråd	Foretræder	Udvalgsrejser	Orienteringsbesøg og -møder
Lovpligtige udvalg				
Udvalg for Forretningsordenen	-	-	-	-
Udvalg til Valgs Prøvelse	-	-	-	-
Finans- og Skatteudvalg	6	2	1	4
Revisionsudvalg	-	-	2	3
Lovudvalg	-	-	1	11
Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg	2	1	2	9
Stående udvalg				
Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg	9	1	1	2
Familie- og Sundhedsudvalg	3	4	1	32
Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke	4	3	3	18
Anlægsudvalg	-	2	-	10
Erhvervs- og Råstofudvalg	-	2	2	5
Frednings- og Miljøudvalg	1	-	1	3
Ad hoc udvalget vedr. Forfatningskomm.	1	-	-	-
I alt	26	15	14	97

SAMRÅD

Et udvalg kan til enhver tid kalde et naalakkersuisut-medlem i samråd, når udvalget ønsker en forklaring på et forhold, som har vakt udvalgets opmærksomhed eller utilfredshed. Et samråd kan også indkaldes med henblik på at indhente oplysninger, f.eks. vedrørende et fremsat lovforslag. Endelig forekommer samråd, som har karakter af generelle eller specifikke politiske drøftelser inden for udvalgets og det pågældende naalakkersuisutmedlems område.

Gennem sådanne samråd kan udvalget holde sig orienteret om (og evt. påvirke) aktuelle overvejelser på naalakkersuisutområdet. Et samråd kan efter et udvalgs egen bestemmelse afvikles som et åbent eller lukket samråd. At et samråd er åbent vil sige, at offentligheden har adgang til at overvære samrådet. Lukkede samråd er derimod ikke tilgængelige for offentligheden.

Seminarer og konferencer	Interne udvalgsmøder	Betænkninger FM/EM
-	3	-
-	7	-
2	58	13/19
2	6	0/1
-	8	7/2
2	5	0/0
2	24	4/6
3	25	17/10
3	19	14/6
1	6	6/8
2	15	20/9
-	8	3/2
-	-	-
17	184	84/63

FORETRÆDE

Udvalgene i Inatsisartut modtager jævnligt henvendelser fra foreninger, organisationer, virksomheder og kommuner m.v., som ønsker at få foretræde for et udvalg for at gøre opmærksom på bestemte problemstillinger.

Under foretrædet gives deputationen først lejlighed til mundtligt at fremlægge sit budskab. Udvalget har herefter mulighed for at stille spørgsmål til

deputationen. Det pågældende udvalg kan lade de informationer og synspunkter, som modtages fra organisationer m.v., indgå i udvalgets videre overvejelser.

Udvalg for Forretningsordenen

	2016	2017	2018	2019
Samråd	0	0	0	-
Foretræder	0	0	0	-
Udvalgsrejser	0	0	0	-
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	0	0	0	-
Orienteringsbesøg og -møder	0	0	0	-
Seminarer og konferencer	0	0	0	-
Interne udvalgmøder	5	2	2	3
Betænkninger FM/EM	2	0/0	0/0	-

FOKUSOMRÅDER

Udvalget for Forretningsordenen har afholdt tre møder i 2019. Udvalget har behandlet Inatsisartuts bevilninger til forslag til finanslov for 2020 samt forslag til ændringer af forretningsordenen.

FAGOMRÅDER

Inatsisartuts Formandskab udgør sammen med en af Inatsisartut valgt repræsentant for hvert parti eller kandidatforbund, der ikke er repræsenteret i Formandskabet, Inatsisartuts Udvalg for Forretningsordenen.

Udvalget har det øverste ansvar for godkendelse af Formandskabets forslag til Inatsisartuts budget. Det er Formandskabets opgave at udarbejde budgettet, hvorefter Udvalget for Forretningsordenen godkender det.

Udvalget træder herudover kun sammen efter behov, og i det omfang Inatsisartut anmoder udvalget om det.

Udvalg til Valgs Prøvelse

	2016	2017	2018	2019
Samråd	0	0	0	-
Foretræder	0	0	0	-
Udvalgsrejser	0	0	0	-
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	0	0	0	
Orienteringsbesøg og -møder	0	0	0	-
Seminarer og konferencer	0	0	0	-
Interne udvalgmøder	1	3	2	7
Betænkninger FM/EM	0	0/0	0/0	-

FOKUSOMRÅDER

Udvalget til Valgs Prøvelse har afholdt syv møder i 2019.

Udvalget træder herudover kun sammen efter behov, og i det omfang Inatsisartut anmoder udvalget om det.

FAGOMRÅDER

Udvalget til Valgs Prøvelse nedsættes efter Forretningsordenens § 7, stk. 1, på den konstituerende samling og ved Inatsisartutårets begyndelse.

Udvalget afgiver indstilling til Inatsisartut omkring forhold, der i almindeligt omdømme kunne gøre et medlem uværdigt til at være medlem af Inatsisartut og Naalakkersuisut, jf. Forretningsordenens § 2 og 6, stk. 1-2.

Endvidere forelægges udvalget spørgsmål til afgørelse efter Inatsisartutlov om Inatsisartut og Naalakkersuisut § 25, vedrørende Formændene for Inatsisartut og Naalakkersuisut samt medlemmer af Naalakkersuisut, om deres mulige bevarelse af hverv og erhverv i offentlige eller private virksomheder, som vedkommende måtte ønske fortsat at varetage.

Finans- og Skatteudvalg

	2016	2017	2018	2019
Samråd	11	1	9	6
Foretræder	6	4	7	2
Udvalgsrejser	¹⁾	5	1	1
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	529.628	578.339	336.330	151.691
Orienteringsbesøg og -møder	¹⁾	15	19	4
Seminarer og konferencer	¹⁾	3	2	2
Interne udvalgsmøder	50	39	51	58
Betænkninger FM/EM	23	7/13	1 ²⁾ /18	13/19

¹⁾ ikke opgjort

²⁾ Betænkningen blev afgivet ifm. Inatsisartuts ekstraordinære samling.

FAGOMRÅDER

Behandling af det årlige finanslovsforslag (udvalget afgiver betænkning til 2. og 3. behandlingen)

Behandling af Naalakkersuisuts ansøgninger om bevilninger, der på tidspunktet for finanslovens vedtagelse ikke kunne forudses

Løbende kontrol gennem indhentning af redegørelser fra og spørgsmål til Naalakkersuisut samt afholdelse af samråd med medlemmer af Naalakkersuisut

Generel økonomisk politik (rammerne for bevillingslovene), herunder de overordnede, økonomiske prioriteringer

FOKUSOMRÅDER

Finanslov, tillægsbevillinger, orienteringssager.

Finans- og Skatteudvalget har den lovbestemte opgave at afgive betænkning over forslag til landskassens budgetter mellem første- og andenbehandling af finanslovsforslaget, som fremsættes af Naalakkersuisut. Som led i sin behandling af finanslovsforslaget afholder udvalget normalt et budgetseminar, hvor finanslovsforslaget gennemgås, og der stilles de spørgsmål til Naalakkersuisut, udvalget finder nødvendige. Udvalget indledte på den måde sin behandling af finanslovsforslaget for 2020 på et budgetseminar i Ilulissat. De spørgsmål udvalget stillede vedrørte alle de aktivitetsområder, der var omfattet af finanslovsforslaget. Inatsisartuts behandling af finanslovsforslaget sker på efterårssamlingerne.

Finans- og Skatteudvalget har desuden den lovbestemte opgave at godkende afholdelse af udgifter til formål, som ikke kunne forudses ved finanslovens vedtagelse. Dette sker ved at Naalakkersuisut fremsender tillægsbevillingsansøgninger til udvalget til godkendelse. I 2019 modtog udvalget 34 sager. 30 af disse blev godkendt.

Finans- og Skatteudvalget modtager desuden løbende et antal orienteringssager fra Naalakkersuisut. Orienteringssagerne vedrører sager, der har betydning for Grønlands økonomi. Udvalget modtog 18 sager i 2019.

Udvalget har holdt sig orienteret om driften af de selvstyrejede selskaber bl.a. gennem deltagelse i det årlige bestyrelsesseminar for de Selvstyrejede selskaber, som Naalakkersuisut arrangerer.

Sluttelig er det et af udvalgets opgaver at afgive betænkning vedr. hvert forslag Inatsisartut henviser til udvalgets behandling. I betænkningen skal det fremgå om udvalget indstiller et forslag til vedtagelse eller forkastelse af Inatsisartut. Det kan også være at udvalget mener, at der er behov for fremsættelse af et ændringsforslag. På den måde afgav Finans- og Skatteudvalget i alt 31 betænkninger i 2019.

Behandling af lov- og beslutningsforslag henvist af Inatsisartut

Indkomstskat

Skattebegünstigede opsparinger

Afgifter

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
1.2	Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur	Indsættelse af ekstra helikopterbesætning for at forbedre helikopterbetjeningen ved Upernavik
8.2	Formanden for Naalakkersuisut	Status for Kalaallit Airports A/S ' aktiviteter
6.5	Formanden for Naalakkersuisut	Køb af SAS' og den danske stats aktier i Air Greenland A/S
23.5	Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur	Forlængelse af budfristen for anlæggelse af lufthavne i Nuuk og Ilulissat
9.8	Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur	Status på processen vedrørende lufthavnsbyggerier
15.11	Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet	Tillægsbevillingsansøgning til Sundhedsvæsenets hovedkonti Patientbehandling i udlandet

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
17.10	Brancheudvalget under GE for Service og Transport	Lovforslag om indførselsafgifter samt afgift af motorkøretøjer
1.11	Qeqqata Kommunia	Opstart af infrastrukturanlæggelser

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
4.3	Formanden for Naalakkersuisut	Tillæg til politisk aftale mellem regeringen og Naalakkersuisut om dansk deltagelse i lufthavnsprojektet
12.6	Repræsentanter for Europa Kommissionens Generaldirektorat for Internationalt Samarbejde og Udvikling (DG DEVCO)	OLT-ordning (vedrørende oversøiske territorier) og partnerskabsaftale/Grønlandsbeslutning
29.7	Møde med Avannaata Kommunea i Ilimanaq	Kommunens anlægsprojekter mm.
16.9	Møde med Økonomisk Råds formandskab	Forhåndsorientering af udvalget om indholdet af det kommende Økonomisk Råds seminar i Nuuk

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
6.3	Bestyrelsesseminar for de selvstyrejede selskaber, Nuuk	Bestyrelsesmedlemmer og direktion i de enkelte selvstyrejede selskaber. Formanden for Naalakkersuisut, Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur, Naalakkersuisoq for Finanser og Råstoffer og Naalakkersuisoq for Erhverv og Energi
26.-29.7	Gennemgang af FFL 2020 fordelt på aktivitetsområder	Udvalgets medlemmer
19.9	Økonomisk Råds seminar i Hotel Hans Egede i Nuuk	Formandskabet for De Økonomiske Råd leverer uafhængige analyser af grønlandsk økonomi. Analyserne fungerer som et uafhængigt indspark i beslutningsgrundlaget for den økonomiske politik

Revisionsudvalg

	2016	2017	2018	2019
Samråd	0	0	0	0
Foretræder	0	0	0	0
Udvalgsrejser	1)	3	0	2
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	177.418 ²⁾	753.999	44.585	139.113
Orienteringsbesøg og -møder	1)	4	7	3
Seminarer og konferencer	1)	2	2	2
Interne udvalgsmøder	5	5	8	6
Betænkninger FM/EM	1	0/1	-/1	0/1

¹⁾ ikke opgjort

²⁾ Udgifter til en bestilt rejse i januar 2017 er medtaget.

FAGOMRÅDER

Bedømme om udgifter og indtægter er disponeret i overensstemmelse med givne bevillinger

Bedømme om Selvstyrets værdier er forvaltet økonomisk forsvarligt og stille forslag til interne regler, der forfølger dette sigte

Stille forslag til forbedringer af Landskassens regnskabssystem i det omfang, udvalget finder det påkrævet

Tage stilling til revisionsprotokollater og beretninger modtaget fra ekstern revision samt Naalakkersuisuts redegørelse herfor

FOKUSOMRÅDER

Udvalget deltager i et revisions samarbejde med de øvrige nordiske lande. Samarbejdet består af et møde hvert andet år, hvor de parlamentariske revisionsorganer deler de seneste års erfaringer - i år blev mødet afholdt i Helsinki. På mødet indgår en drøftelse af aktuelle revisions sager i de respektive lande med særlig vægt på nyttiggørelsen af revisionsresultaterne. Inden mødet med de nordiske revisionsorganer mødtes udvalget med de danske statsrevisorer for at drøfte ligheder og forskelle i arbejdsform og tilgang i revisions sager. Statsrevisorerne udgør den danske pendant til Revisionsudvalget.

Udvalget blev desuden præsenteret for teknologiområder, der er relevante i revisions- og forvaltningsøjemed både i dag og i morgen. Det gælder blandt andet systemer for mål og resultatstyring inden for den offentlige forvaltning og hele digitaliseringsområdet. Her har Grønland en strategi, som i øjeblikket er under implementering.

Kombinationen af teknologisk indsigt og opsamling af erfaringer gennem det danske og nordiske revisions samarbejde vil væsentligt styrke udvalgets arbejde med at sikre kontrol og gennemgang af Landskassens regnskaber.

Afgive indstilling til Inatsisartut om regnskabets godkendelse

Revisionsudvalget besøgte på en orienteringsrejse i slutningen af januar Statsrevisorerne i Folketinget

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
28.-30.1	København	Møde med Statsrevisorerne, Deloitte og Moderniseringsstyrelsen
31.1-1.2	Helsinki	Deltagelse i netværksmøde for nordiske revisionskomiteer

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
28.1	Deloitte, København	Præsentation af teknologiområder der er relevante i revisionsøjemed
29.1	Deloitte, København (fortsat)	Drøftelser om gennemførelse af større undersøgelser
30.1	Folketingsts Statsrevisorer	Drøftelse af forskelle og ligheder, herunder fordele og ulemper, ved den danske hhv. grønlandske revisionsordning
30.1	Moderniseringsstyrelsen	Introduktion til Styrelsens opgaver. Fokus på bevillingsstyring, mål- og resultatstyring samt risikostyring

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
19.5	Regnskabsseminar	Deloitte og DCR. Gennemgang af Landskassens regnskab for 2018
26.5	Regnskabsseminar (fortsat)	Deloitte. Gennemgang af Landskassens regnskab for 2018

I Helsinki deltog Revisionsudvalget i slutningen af januar på et møde i Nordisk netværk for parlamentarisk revision

Lovudvalg

	2016	2017	2018	2019
Samråd	0	0	0	0
Foretræder	0	1	0	0
Udvalgsrejser	1)	1	0	1
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	196.785	198.441	0	51.245
Orienteringsbesøg og -møder	1)	6	1	11
Seminarer og konferencer	1)	1	0	0
Interne udvalgsmøder	18	12	8	8
Betænkninger FM/EM	15	5/8	-/7	7/2

1) ikke opgjort

FAGOMRÅDER

Lov om Grønlands Selvstyre

Ombudsmanden for Inatsisartut

Inatsisartut og Naalakkersuisut, herunder medlemmer af Naalakkersuisuts ansvarlighed

Vederlag til medlemmer af Inatsisartut og Naalakkersuisut

Spørgsmål i øvrigt om Grønlands Selvstyre

Valg til Inatsisartut, Kommuner og bydagebestyrelser samt spørgsmål i øvrigt om Grønlands administrative og kommunale forhold, herunder kommunernes adgang til at investere i erhvervsvirksomheder (kommunalfuldmagten)

Ikraftsættelse af love for Grønland, tiltrædelse af traktater mv., som afgrænset i Selvstyreloven

Tinglysning, pant, matrikel og andre ejendomsretlige

FOKUSOMRÅDER

Lovudvalget har afgivet tre betænkninger vedrørende korrupsionsforebyggelse og whistleblowerordninger. Yderligere to betænkninger har omhandlet øget grad af offentlighed i form af retten til indblik i udgifter afholdt ved Inatsisartut, samt en forpligtigelse for Naalakkersuisut til at sikre større åbenhed i sit høringsarbejde i offentligheden.

På retsvæsenområdet har udvalget bl.a. afgivet betænkning vedrørende lovændringer i forbindelse med flere ændringer i retsplejeloven. Ændringerne består i en indførelse af muligheden for lydoptagelse af forklaringer afgivet under retsmøder i kriminalsager, en lempelse af kravene i forbindelse med politiets udtagning af prøver til registrering af dna-profiler, en forøgelse af antallet dommere ved Retten i Grønland, samt udvidelse af muligheden for midlertidig beskikkelse af dommere ved Grønlands Landsret og ved Retten i Grønland, samt sammensætningen af Rådet for Grønlands Retsvæsen, Det Grønlandske Kriminalpræventive Råd og Dommerudnævnelsesrådet. Yderligere har udvalget afgivet en betænkning om at opnå en ændring af reglerne om indhentelse af børneattester, således at indholdet af børneattesten også skal omhandle seksual-

forbrydelser begået mod børn, som er over den seksuelle lavalder. Ændringen skal gøre det muligt at udvide forpligtigelsen til at indhente børneattester til at også gælde ved ansættelse af personer, der i forbindelse med deres arbejde, skal have kontakt med børn i den nævnte aldersgruppe.

I februar gennemførte udvalget en orienteringsrejse til København og Århus. Udvalget mødtes i den forbindelse med Folketingets Retsudvalg vedrørende udvalgets tidligere anmodning om at udvide forpligtigelsen til at indhente børneattester ved ansættelse eller beskæftigelse af personer, der som led i udførelsen af deres arbejdsopgaver skal have direkte kontakt med 15-18 årige, samt generelle drøftelser af kriminalitetsudviklingen, domstolene, politiet og kriminalforsorgen. Derudover besøgte udvalget Herstedvester i forbindelse med den forestående overførsel af indsatte til den nye lukkede anstalt i Nuuk og forholdene for de indsatte som fortsat ønsker at afsone i Herstedvester. Yderligere besøgte udvalget Retspsykiatrisk afsnit (Risskov), Konfliktrådet og Institut for Menneskerettigheder.

forhold samt stednavne

Immaterielle rettigheder

Forsikringsaftaler og forsikringsvirksomhed

Retspleje

Kriminalloven

Politiret

Forvaltningsret

Flaget

Ansættelsesret, herunder tjenestemænd

Relationer til de danske myndigheder

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
1.-9.2	København, Århus	Retsvæsen, kriminalforsorg, forebyggende arbejde i forbindelse med hate crime

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
4.2	Herstedvester	Orientering om forestående overførsel af indsatte til den nye lukkede anstalt i Nuuk, og forholdene for de indsatte, som fortsat ønsker at afsone i Herstedvester
4.2	Konfliktrådet v/Rigspolitiet	Orientering om den danske konfliktrådsordning
5.2	Institut for Menneskerettigheder	Generel orientering om instituttets arbejde, samt hvorledes instituttet i Danmark arbejder mere i dybden med hate crime/racediskrimination
5.2	Folketingets Retsudvalg	Forholdet vedrørende børneattester, kriminalitetsudvikling, domstolene, politi og kriminalforsorg
6.2	Retspsykiatrisk afsnit (Riskov)	Orientering om afdelingen og de anbragtes forhold, baggrunden for flytningen fra Risskov til Skejby og eventuelle udfordringer i forbindelse med denne
23.4	Politimesteren	Drøftelser af overvejelser om etablering af et konfliktråd som forsøgsordning i Grønland og status for hadlignende forbrydelser opdelt på had/rascisme
29.4	Kriminalforsorgen, Nuuk	Overførslen af indsatte fra Herstedvester, kriminalforsorgens syn på indførelse af strafferammer og baggrunden for indførelse af whistleblowerordning i Kriminalforsorgen
31.5	Naalakkersuisoq for Råstoffer og Arbejdsmarked	Orientering vedrørende flygtningesituationen

19.9	Institut for Menneskerettigheder	Orientering om Institut for Menneskerettigheders årsberetning 2018
22.10	Inatsisartuts Ombudsmand	Præsentation af Ombudsmandens årsberetning
11.11	Naalakkersuisoq for Råstoffer og Arbejdsmarked	Orientering vedrørende flygtningesituationen

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg

	2016	2017	2018	2019
Samråd	3	0	2	2
Foretræder	0	0	0	1
Udvalgsrejser	1)	2	4	2
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	581.285	487.471	254.396	223.794
Orienteringsbesøg og -møder	1)	14	3	9
Seminarer og konferencer	1)	5	3	2
Interne udvalgsmøder	15	10	6	5
Betænkninger FM/EM	3	1	-/0	0

1) ikke opgjort

FOKUSOMRÅDER

Arbejdet i Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg var i 2019 særligt fokuseret på anlæggelsen, driften og finansieringen af større grønlandske infrastrukturprojekter og de dertilhørende udenrigs- og sikkerhedspolitiske implikationer. Dette gjorde sig også gældende for arbejdet i 2018.

Hertil deltog repræsentanter fra Udvalget også for første gang med egen session på konferencen Arctic Circle Assembly. Konferencen blev afviklet i månederne efter det kom frem, at den amerikanske præsident, Donald J. Trump, havde udtrykt interesse for at købe Grønland. Derfor var der stor opmærksomhed omkring

FAGOMRÅDER

Udenrigs- og sikkerhedspolitik

Forsvarsaftalen

Arktisk Råd

EU

FN

Besøg ina.gl/udvalg for en uddybende opstilling af udvalgets fagområder.

deltagere fra Grønland. Udvalget fik rig mulighed for at formidle visioner og tanker om et Grønland på den internationale scene i tæt kontakt med naturen og den særlige grønlandske levevis.

Herudover har den faste praksis om, at sager, af særlig betydning for Grønland, forelægges samtidigt i Folketingets Udenrigspolitiske Nævn og i Inatsisartuts

Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg medvirket til en del mødeaktivitet i 2019. Møderne sikrer en løbende orientering af Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg.

Generelt har udvalget holdt sig ajour med udviklingen indenfor udenrigs- og sikkerhedspolitik i Grønland og Arktis.

22. oktober havde Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg besøg af udenrigsminister Jeppe Kofod til en orientering om aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
26.10	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender	Aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner
06.12	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender	Aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
11.11	Gruppen bag Greenland Institute for International Arctic Studies (GIAS)	Fremlæggelse af projektet "Greenland Institute for International Studies" - et forskningscenter forankret i Grønland om udenrigs- og sikkerhedspolitik samt diplomati i Arktis

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
14-15.05	Nuuk	Udenrigs- og sikkerhedspolitik EU
05.-12.10	Reykjavik	Udenrigs- og sikkerhedspolitik EU

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
20.03	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender	Orientering om aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner
09.08	Formanden for Naalakkersuisut og Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender	Orientering om aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner
03.10	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender og Naalakkersuisoq for Bolig og Infrastruktur	Orientering om aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner
22.10	Udenrigsministeren	Orientering om aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner
25.10	Arktisk Kommando	Orientering om aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner
08.11	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender	Orientering om aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner

03.12	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender	Orientering om aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner
05.12	Repræsentanter og elever fra Forsvarsakademiet	Orientering om Grønlands udenrigs- og sikkerhedspolitiske handlerum samt udfordringer og muligheder ved den videre udvikling
06.12	Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender	Orientering om aktuelle udenrigs- og sikkerhedspolitiske emner

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
14.-15.05	Future Greenland, Nuuk	Nationale og internationale deltagere diskuterede Grønlands økonomiske uafhængighed og politisk selvstændighed
10.-12.10	Arctic Circle Assembly, Reykjavik	2000 deltagere med repræsentanter fra 60 lande beskæftigede sig med aktuelle debattemner om Arktis

Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg

	2016	2017	2018	2019
Samråd	6	4	4	9
Foretræder	2	0	3	1
Udvalgsrejser	1)	3	4	1
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	126.756	230.190	239.336	278.290
Orienteringsbesøg og -møder	1)	13	12	2
Seminarer og konferencer	1)	3	2	2
Interne udvalgsmøder	10	22	14	24
Betænkninger FM/EM	7	3/4	-/1	4/6

1) ikke opgjort

FOKUSOMRÅDER

I 2019 fokuserede Udvalget for Fiskeri-, Fangst- og Landbrug på de generelle levevilkår for fangere og fiskere, herunder fangernes muligheder for indhandling af sælskind, samt kvoter for narhvaler og for hellefisk. Udvalget fokuserede endvidere på rammevilkårene for landbruget. Under sin orienteringsrejse til Qaqortoq deltog udvalget dels på to landsbrugskonferencer

samt i Fåreholderforeningernes årlige generalforsamling i Qaqortoq. Under rejsen besøgte udvalget derudover Great Greenland og Arctic Prime Fisheries.

I forbindelse med et medlemsforslag under EM19 drøftede udvalget hjemtagelse af fødevarer- og veterinærområdet og besluttede at foretage en orienterings-

FAGOMRÅDER

Erhvervsmæssigt fiskeri og ikke-erhvervsmæssigt fiskeri

Kontrol med fiskeri, licenser og kvotefordeling

Indhandlingsrapportering, indhandling og produktion af fisk, fangst og landbrugsprodukter

Erhvervsmæssig fangst og ikke-erhvervsmæssig fangst af havpattedyr, landpattedyr og fugle (dog ikke fredningsspørgsmål)

Befordringsmidler under jagt

Fangst- og jagtbeviser

Landbrug

rejse til Færøerne og Danmark primo 2020 for at høre nærmere om Færøernes hjemtagelse af området og de danske myndigheders delvise varetagelse af området for Grønland.

I november deltog udvalget sammen med Kultur- og Uddannelsesudvalget i et orienteringsmøde om slædehundeprojektet Qimmeq på Ilisimatusarfik.

Et af turens hovedformål var at udvalget skulle overvære De Samvirkende Fåreholderforeningers generalforsamling, som blev afholdt i idrætshallen i Qaqortoq

Udvalget har i årets løb været i løbende dialog med Naalakkersuisoq for Fiskeri, fangst og landbrug gennem samråd, orienteringsmøder og skriftlige spørgsmål, herunder også om Fiskerikommissionens arbejde. Udvalget har endvidere afholdt samråd med Naalakkersuisoq for Erhverv om olieforurening af vandforsyningen i Uummannaq og fiskernes mulighed for indhandling under olieforureningen samt fangernes muligheder for indhandling af sælskind i hele landet.

Under rejsen til Qaqortoq besøgte udvalget fiskefabrikken Arctic Prime Fisheries ApS. På billedet ses medlemmer af udvalget sammen med en repræsentant fra fabrikken

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
26.2	Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Orientering om fiskerikommissionen, uopfiskede kvoter af hellefisk, fangst af moskus
20.3	Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Orientering om lukning af de kvotefrie områder, udarbejdelse af kommissorium til fiskerikommissionen, veterinære undersøgelser af nedlagte hvalrosser og isbjørne
21.5	Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Orientering om planer for ændring af forvaltningsområder, hvidhvaler samt hellefiskekvoter
17.9	Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Orientering om det kystnære fiskeri, herunder tildeling af ekstrakvoter for hellefisk i Disko, fangernes forhold, redegørelse for Fiskerikommissionens arbejde
30.9	Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning samt Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Orientering om olieforurening af vandforsyningen i Uummannaq samt fiskernes muligheder for indhandling
04.10	Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Orientering om narhvalskvoter, krabbekvoter, fiskeperioden for laksefiskeri, hellefiskekvoter, fiskeriaftale med EU, landbrug og genetableringsstøtte
10.10	Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning	Orientering om sælskindsindhandling
01.11	Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Orientering om EU fiskeriaftaler og det kystnære fiskeri
18.11	Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Orientering om stop for hellefiskeri i Diskobugten og Uummannaq, lukning af krabbefiskeriet

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
31.5	Ilulissani aalisartut piniartullu peqatigiiffiaat (IAPP)	Muligheder og udfordringer for jollefiskeri i forvaltningsområde 47

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
26.6	Qaqortoq	Udviklingsseminar om grønlandsk landbrug, besøg på Arctic Prime Fisheries fiskefabrik
27.6	Qaqortoq	Besøg på Great Greenlands garveri samt landbrugsseminar v. Konsulenttjenesten
28.6	Qaqortoq	Deltagelse i SPS / De samvirkende Foreholderforeningers generalforsamling

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
11.10	Møde m. Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Orientering om pkt. EM19/132 ang. forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at udarbejde redegørelse for fuld hjemtagelse af fødevare- og veterinærområdet
04.11	Projektmedarbejdere på Ilisimatusarfik, Nuuk	Orientering om slædehundeprojektet Qimmeq

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
26.6	Udviklingsseminar og grønlandsk landbrug, arr. af Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug, Qaqortoq	Drøftelse af hvordan grønlandsk landbrug skal udvikles i fremtiden
27.6	Landbrugsseminar ved Konsulenttjenesten for Landbrug	Oplæg og drøftelser om forskellige emner

Familie- og Sundhedsudvalg

	2016	2017	2018	2019
Samråd	3	1	1	3
Foretræder	2	5	0	4
Udvalgsrejser	1)	2	0	1
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	427.213	148.019	0	138.676
Orienteringsbesøg og -møder	1)	26	8	32
Seminarer og konferencer	1)	1	0	3
Interne udvalgsmøder	23	31	20	25
Betænkninger FM/EM	15	7/9	-/9	17/10

1) ikke opgjort

FAGOMRÅDER

Socialvæsenets styrelse og organisation

Nordisk konvention om social tryghed

Handicapområdet

Familieretlige regler

Børn og unge området

Særlige institutioner for voksne

Sociale sikringsydelser

Internationale forhold

Finanslove

Sundhedsvæsenet i Grønland

FOKUSOMRÅDER

Under forårssamlingen FM 2019 behandlede udvalget et omfattende lovforslag om støtte til personer med handicap (FM 2019/205). Forslaget var genstand for megen opmærksomhed, og flere parter var i dialog med udvalget under behandlingen af lovforslaget.

Beslutningsforslaget FM 2019/229 om, at Naalakkersuisut skulle rette henvendelse til den danske stat med anmodning om hjælp til at hjælpe børnene i Tasiilaq og resten i Grønland var genstand for en stor opmærksomhed. Forslaget var fremsat af medlemmerne af Inatsisartut fra Partii Naleraq, Demokraatit, Atassut, Samarbejdspartiet og Inuit Ataqatigiit og blev slutte- lig støttet af alle partier. Forslaget var motiveret af en kritisk dokumentarudsendelse om forholdene for børn i Tasiilaq.

Under efterårssamlingen 2019 behandlede udvalget bl.a. et beslutningsforslag om kommissorium til en sundhedskommission. Udvalget vil, efter eget ønske, blive hørt under processen. Et andet fokusområde var ældres vilkår, som blev drøftet af flere omgange, her- under udvalgets behandling af et lovforslag om opret- telse af en Ældretalsmandsinstitution.

Udvalget behandlede også et lovforslag om ændring af loven om alderspension, som gav anledning til debat om de økonomiske vilkår for ældre. Særligt havde udvalget fokus på, at forslaget kun rettede sig mod alderspen- sionister i arbejde. Udvalget har ligeledes behandlet forslag rettet mod arbejdet med børn, en udvidelse af udpegningsperioden for Børnetalsmanden og Børne- rådet, samt et beslutningsforslag om udviklingen af en national handlingsplan for efterlevelsen af FN's Børne- konvention. Forslaget om Børnekonventionen er i 2020 stadig under behandling, og skal ses i sammenhæng med, at ikke alle artiklerne i Grønland overholdes, og at mange børn i Grønland ikke kender deres rettigheder.

Sygdomme

Folkesundhed og folkesundhedsprogram

Forebyggelse

Lægemidler

Svangerskab og fødsel

Tandpleje

Internationale konventioner om sundhed

Tobak og sikring af røgfri miljøer

Kontrol med levnedsmidler (veterinære krav)

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
28.5	Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet	Samråd om lovforslag FM2019/219 vedrørende behandling af afhængighed med fokus på Allorfiks samarbejde med private behandlere af afhængighed
3.10	Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet	Samråd om Sundhedsvæsenets styrelse og organisering, brug af vikarer og kommende strategier indenfor sundhedsområdet
15.11	Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet, Finans- og Skatteudvalget	Samråd om Sundhedsvæsenets brug af tillægsbevillinger

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
19.3	Repræsentanter fra Isumassortit	Foretræde omhandlende FM2019/42 angående ændring af Selvstyrets bekendtgørelsen om døgninstitutioner
1.4	Repræsentanter for NIIK	Foretræde omhandlende FM2019/205 om støtte til personer med handicap
21.10	Repræsentanter fra Foreningen Grønlandske Børn	Foretræde om foreningens børnebisidderordning
25.10	Repræsentanter fra Sundhedskartellet	Foretræde med Sundhedskartellet om sundhedsvæsenets personale- og rekrutteringsmæssige udfordringer

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
28.11.-6.12	København, Sisimiut	Sundhed, handicap – bl.a. besøg på Diakonissestiftelsens Hospice på Frederiksberg

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
5.2	Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet, Nuuk	Udvalgte emner på det sociale område
18.2	Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet, Nuuk	Udvalgte emner på sundhedsområdet
19.3	NAKUUSA, Nuuk	
1.4	Børnetalsmanden, Nuuk	Opfølgning på EM2018/171 om en national handleplan mod at nedbringe omsorgssvigt af børn og unge, samt implementering af FN 's Børnekonvention
8.4	Tilioq, Nuuk	Særlig bevågenhed omkring lovforslaget FM2019/205 om støtte til personer med handicap
8.4	Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet, Nuuk	Orienterings- og dialogmøde med Naalakkersuisoq om Killiisa
9.4	PPK Sundhedskartellet, Nuuk	Orienteringsmøde vedrørende lovforslag FM2019/205 om støtte til personer med handicap
27.4	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet, Nuuk	Orienteringsmøde om forslaget FM2019/42 angående ændring af Selvstyrets bekendtgørelse om døgninstitutioner
29.4	Sundhedsledelsen, Psykiatrisk Områdeledelse, Regionslæge Jesper Olesen, Dronning Ingrid's Hospital	Gennemgang af Sundhedsvæsenets økonomi for 2019, det psykiatriske område samt oplæg om Dronning Ingrid's Sundhedscenter
3.5	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet, Nuuk	Orienteringsmøde på Dronning Ingrid's Hospital om økonomien i sundhedsvæsenet og det psykiatriske område
3.5	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet, Nuuk	Møde vedrørende lovforslaget FM2019/219 om behandling af afhængighed
28.5	Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet samt Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur og Kirke og Udenrigsanliggender, Nuuk	Drøftelse af FM2019/128 vedrørende en undersøgelse om uddannelses- og beskæftigelsesmuligheder for personer med handicap
3.6	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet, Nuuk	Møde om arbejdet med den nationale handlingsplan mod omsorgssvigt af børn og unge

19.8	Naalakkersuisoq for Sociale Anliggender, Familie og Justitsområdet, Nuuk	Status for opfølgning på Inatsisartutbeslutning om henvendelse til Danmark og orientering om finansudvalgets afgørelse om udmøntning af midler på børne- og ungeområdet
22.10	UNICEF, Udvalget for Kultur, Uddannelse, Kirke og Forskning	Orienteringsmøde om undersøgelse af grønlandske børns kendskab til børns rettigheder

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
5.-7.10	NunaMed, Nuuk	Grønlandsmedicinsk Selskab. Bevægelse i sundhed og arktisk sundhed
11.11	Inklusion, Nuuk	Tilioq. Skabelse af rammer for inklusion af personer med handicap på tværs af uddannelses-, social- og arbejdsmarkedsområdet i Grønland
27.-28.11	Børnekonventionen og FN's Verdensmål for bæredygtigt udvikling, Nuuk	UNICEF, NAKUUSA. Viden og oplæg om hvordan børns rettigheder kan kombineres med FN's verdensmål

Familie og Sundhedsudvalget under besøget i Diakonissestiftelsens Hospice på Frederiksberg. På billedet fra højre er det: Formand Mala Høj Kuko, souschef i hospicet Hanne Monberg, udvalgets næstformand Stine Egede, Malene Vahl Rasmussen, Mikivuk Thomassen, samt udvalgssekretærene Mikaela Augustussen og Louise Bro Davidsen

Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke

	2016	2017	2018	2019
Samråd	1	4	1	4
Foretræder	3	8	4	3
Udvalgsrejser	1)	2	2	3
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	207.202	222.842	83.277	122.054
Orienteringsbesøg og -møder	1)	13	9	18
Seminarer og konferencer	1)	1	2	3
Interne udvalgsmøder	22	22	11	19
Betænkninger FM/EM	17	13/6	-/10	14/6

1) ikke opgjort

FAGOMRÅDER

Uddannelse og førskoleområdet

Forskning

Kultur- og nyhedsformidling

Ildræt

Kirken

FOKUSOMRÅDER

En afgørende forudsætning for en fortsat positiv udvikling i Grønland er, at vi giver børn og unge et godt afsæt i livet med den bedst mulige uddannelse. Udvalget for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke har i 2019 haft særligt fokus på effekten og relevansen af den eksisterende lovgivning inden for udvalgets fagområder. Det sker for at sikre en opnåelig fællesnævner mellem praksis og det praktiske mulige i kommunerne på den ene side og lovgivningens anvisninger på den anden. I den forbindelse har manglen på personale og ressourcer haft stor bevågenhed - helt fra vuggestuer til kandidatuddannelserne.

Udvalget har afholdt en lang række møder med relevante parter om de udfordringer daginstitutioner, skoler og uddannelsesinstitutioner har for at kunne leve op til intentionerne i den eksisterende lovgivning.

Det underliggende spørgsmål har været "er lovgivningen relevant og opdateret, og hvad skal der til for, at vi kan indfri de mange forventninger til vores uddannelsessystem?". Dette er gået igen i udvalgets tilsyn med Naalakkersuisut, som er i gang med et omfattende reformarbejde på hele uddannelsesområdet.

Udvalget har bl.a. arbejdet for at sikre et højt niveau af inddragelse, fagviden og relevans. Udvalget har inddraget institutioner fra alle steder i landet og har med stor interesse lyttet til deres bidrag.

Med samme ønske om at sikre en lovgivning, der er relevant og reelt mulig at implementere, lagde udvalget et stort stykke arbejde i behandlingen af den nye styrelseslov for Ilisimatusarfik, samt rammelov for de videregående uddannelser. Ud fra drøftelser med relevante parter arbejdede udvalget for at sikre universitetets politiske uafhængighed og forskningsfrihed, samt at de videregående uddannelser i Grønland skal være brugbare for vores borgere, både i og uden for Grønland.

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
26.4	Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender	Status på uddannelsesreformarbejde
2.5	Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender	Drøftelse af FM2019/202 + 204
22.5	Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender	Drøftelse af FM2019/199, 200 og 201
24.10	Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender	Drøftelse af EM2019/127

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
7.5	Kalaallit Atuakkiortut	Oplæg vedrørende bl.a. "Greenlit"
15.10	Sekretariatschef for CSR Greenland	Oplæg vedrørende Qaqisa
15.11	Unicef Greenland	Oplæg vedrørende undersøgelse af børns kendskab til børns rettigheder (Afholdt sammen med Familie- og Sundhedsudvalget)

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
5. - 9.3	Ilulissat, Qeqertarsuaq (Asiaat aflyst grundet teknik på flyvning)	Førskole, folkeskole, uddannelse og kirke
18. - 21.10	Ilulissat	Kultur
8. - 11.11	Ilulissat	Folkeskolen

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
6.3	Qeqertarsuup Atuarfia, Qeqertarsuaq	Rundvisning samt oplæg om skolens indsatsområder og udfordringer. Herunder sproglæremangel, fysiske rammer samt forældresamarbejde
6.3	Arktisk Station, Qeqertarsuaq	Rundvisning samt oplæg om Arktisk Stations arbejde, udfordringer, indsatsområder samt samarbejde med byen
7.3	Socialpædagogisk Seminarium, Ilulissat	Rundvisning samt oplæg om institutionens fremtid og udfordringer. Herunder særligt om pædagogmangel, frafald og mangel på undervisere
7.3	Nordgrønlands provst, Ilulissat	Drøftelse om mangel på præster, kateketer og organister. Herudover dialog om provstiets administrative opgaver, vedligeholdelsessefterslæb m.v.
8.3	Atuarfik Mathias Storch, Ilulissat	Rundvisning, herunder besøg på skolens specialundervisningsafdeling. Oplæg om lærermangel, elevens indlæringsproblemer, forældresamarbejde m.v.
8.3	Majoriaq, Ilulissat	Rundvisning samt drøftelser af Majoriaqs faglige placering, herunder særligt vedrørende varetagelsen af folkeskolens afgangsprøver
8.3	Projektgruppen bag Multiarena, Ilulissat	Projektets status og sponseringsmuligheder. Herunder om udfordringer med politisk opbakning
29.3	Kalaallit Nunaanni Qimussertartut Kattuffiat (KNQK), Nuuk	Oplæg om afholdelsen af hundeslædevæddeløb samt om betydningen af sagen om blandingsracer
5.4	Katuaq, Nuuk	Rundvisning samt oplæg om Katuaqs arbejde, økonomi strategi og indsatsområder
11.4	Kalaallit Nunaanni Inuussutissarsiutinut Ilinniarfiit / Grønlands Brancheskoler (KNNI)	Drøftelse af FM2019/200 + 201

12.4	Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianeersut Kattuffiat / Grønlands Lærerforening (IMAK), Nuuk	Drøftelse af uddannelsesreformen, kommende repræsentantskabsmøde, lærermangel og -flytninger samt FM2019
9.5	Institut for Læring (Ilinniartitsisuaq), Nuuk	Drøftelse af tiltag vedrørende læreruddannelsen
28.5	Familie- og Sundhedsudvalget, Nuuk	Dialog vedrørende FM2019/128
26.9	Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender	Status på uddannelsesreformarbejdet
6.10	Den nye anstalt, Nuuk	Udvalgsformandens deltagelse i indvielsen af kirkerummet i den ny anstalt
11.10	Sprognævnet, Nuuk	Drøftelser vedrørende nye aktiviteter, udfordringer samt indsatser
25.10	Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianeersut Kattuffiat / Grønlands Lærerforening (IMAK), Nuuk	Drøftelse af uddannelsesreformarbejdet, særlige indsatser og udfordringer samt EM2019
4.11	Project Qimmeq, Nuuk	Oplæg ved projektleder samt medarbejdere om projektets indhold, formål og status. (Afholdt sammen med Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalget)

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
19.-20.10	Generalforsamling for Kalaallit Nunaanni Qimusertartut Kattuffiat (KNQK), Ilulissat	KNQK's medlemmer. Observation af KNQK's generalforsamling
9.-10.11	Repræsentantskabsmøde i Ilinniartitsisut Meeqqat Atuarfianeersut Kattuffiat / Grønlands Lærerforening (IMAK)	IMAK's repræsentantskab, Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender m.v. Observation af IMAK's repræsentantskabsmøde
27.11	Nordisk Voksen Læring, Nuuk	Center for National Vejledning samt deres nordiske samarbejdspartnere. Herudover diverse fagpersoner fra Grønland. Drøftelser af voksenlæring i Norden

Anlægsudvalg

	2016	2017	2018	2019
Samråd	2	1	1	0
Foretræder	5	6	0	2
Udvalgsrejser	1)	2	2	0
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	327.013	229.468	275.164	2.890
Orienteringsbesøg og -møder	1)	35	30	10
Seminarer og konferencer	1)	3	2	1
Interne udvalgs møder	6	8	5	6
Betænkninger FM/EM	14	9/12	-/10	6/8

1) ikke opgjort

FAGOMRÅDER

Trafikforhold

Forsyning

Energiforhold

Kommunikationsforhold

Boligforhold

Landsplanlægning, bygge- og anlægsforhold

FOKUSOMRÅDER

Udover de sager, som udvalget har fået henvist til udvalgsbehandling af Inatsisartut, har udvalget har arbejdet med infrastruktur i bred forstand, og har indsamlet viden om effektiv og økonomisk trafikafvikling med henblik på at få flest mulige passager-kilometer for de anvendte penge. Anlægsudvalget har således haft et møde med Naalakkersuisoq om servicekontrakterne for passagertrafikken og status for lufthavnen i Kangerlussuaq under EM2019. Udvalget har ligeledes afholdt orienteringsmøde med Finans og Skatteudvalget om servicekontrakterne for passagertrafikken, samt status for lufthavnen i Kangerlussuaq.

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
08.4	Adm. dir. for INI A/S, Henrik Rafn	Orientering om INIs synspunkter til sager af lejeretlig karakter samt om effektiviserings- gevinster ved overdragelse af driftsansvar for varme- og kedelcentraler til Nukissiorfiit
15.11	Udvalget for Teknik Avannaata Kommunia	Orientering om udvalget for Teknik anlægsønsker overfor Anlægsudvalget og kommunens orientering om byggeri og andre tekniske forhold i kommunen

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
1.4	Orienteringsmøde med PET	Orientering om efterretningstjenestens arbejde
23.1	Dialogmøde om søkort. Der deltog ingen udvalgsmedlemmer, men materialet er modtaget	Orientering om status på arbejdet med søkort
30.4	TelePost A/S	Udvalget var inviteret til at deltage i TelePost A/S' ordinære generalforsamling
6.6	Delegation af embedsmænd fra USA mødtes med medlemmer af Anlægsudvalget samt Erhvervs- og Råstofudvalget	Udveksling af synspunkter og drøftelse af muligheder for udvikling af fremtidens samarbejde samt af samarbejdet i Joint Committee
27.9	Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning	Orientering om anlæggelse af vandkraftanlæg til forsyning af Qasigiannuguit og Aasiaat samt udvidelse af vandkraftforsyningen i Nuuk (EM2019/153)
3.10	Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Kirke og Udenrigsanliggender og Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur	Orientering om Naalakkersuisuts holdning til bygden og lufthavnen i Kangerlussuaq
11.10	Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur	Orientering om lovændringerne vedrørende ESU boligfinansiering EM2019/140 og boligstøttelån EM2019/141

11.10	Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning	Naalakkersuisoq orienterede Anlægsudvalget om faktuelle oplysninger om overdragelse af brugsretten til kedel- og undercentraler (varmecentraler) til Nukissiorfiit, (EM2019/61)
28.10	Finans og Skatteudvalget	Orientering vedrørende status om servicekontrakter, Kangerlussuaqs status og økonomisk konsekvensanalyse, finansiering af kedelcentraler i Kangerlussuaq
11.11	Naalakkersuisoq for Boliger og Infrastruktur	Orienteringsmøde om servicekontrakterne

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
20.-21.3	Infrastrukturseminar	Alle medlemmer af Inatsisartut, Naalakkersuisut, borgmestre, relevante embedsmænd, samt andre aktører inden for infrastrukturområdet drøftede ønsker til fremtidens trafikforhold og servicekontrakter

Erhvervs- og Råstofudvalg

	2016	2017	2018	2019
Samråd	1	0	0	0
Foretræder	1	2	1	2
Udvalgsrejser	1)	2	1	2
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	1)	278.877	332.489	253.061
Orienteringsbesøg og -møder	1)	8	4	5
Seminarer og konferencer	1)	3	2	2
Interne udvalgsmøder	12	6	9	15
Betænkninger FM/EM	29	8/8	-/13	20/9

1) Erhvervs- og Råstofudvalg blev først sammenlagt ifm. forårssamlingen 2017.

FAGOMRÅDER

Erhvervsdrivende virksomheder og erhvervsforhold generelt

Erhvervsstøtteforhold

Bank- og forsikringsforhold

Forbrugerforhold

Turisme

Arbejdsmarkedsforhold

Storskalaprojekter

Internationale handelsrelationer

Råstofanliggender

Udvinding af olie og gas

FOKUSOMRÅDER

Múte Bourup Egede og Randi Verstergaard Evaldsen deltog, på vegne af udvalget, på den internationale messe for minedrift, Prospectors & Developers Association of Canada (PDAC), som hvert år afholdes i Toronto. De deltagende grønlandske og danske virksomheder omfattede forskellige erhverv fra transport, energi, logistik, forsikring, rådgivning til tele- og kommunikationsindustrien. Departementet for Råstoffer afholdt i samarbejde med Grønlands Erhverv den traditionelle 'Greenland Day', og som noget helt særligt åbnede H.K.H Kronprins Frederik den grønlandske stand på messen samt Greenland Day-arrangementet. Kronprinsens tilstedeværelse skabte stor positiv opmærksomhed på de grønlandske arrangementer.

Udvalget deltog desuden ved 'Greenland Conference 2019', der afholdtes i Industriens Hus i København. Konferencen sætter årligt fokus på forskellige erhvervsrelevante emner i grønlandske sammenhæng. Udvalget benyttede lejligheden til at besøge guldsmeden Hartmanns, som bl.a. producerer smykker af høj kvalitet med grønlandske rubiner.

FORETRÆDER

Dato	Deltager(e)	Formål
29.4	Repræsentanter fra SISA	Drøftelse af FM2019/211 - om ændring af lov om finansiel virksomhed og lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder
30.4	Repræsentanter fra Grønlands Erhverv (GE)	Drøftelse af FM2019/57 - om at udsækning tillades til klokken 05.00 på nætter efter fredage og lørdage samt på nætter der leder op til en fredag

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
1.-7.3	Toronto	Deltagelse i PDAC - Prospectors & Developers Association of Canada
3.-6.12	København	Deltagelse i Greenland Coference 2019, samt besøg hos Hartmann's

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
20.5	Naalakkersuisoq for Råstoffer	Orientering om status indenfor råstof- og arbejdsmarkedsområdet
20.5	Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning	Orientering om pkt. FM2019/23 og 24 om udbud af offentligt indkøb af varer og tjenesteydelser; samt om Klagenævnet for Udbud af Offentlige Indkøb
6.6	Delegation af embedsmænd fra USA mødtes med medlemmer af Anlægsudvalget samt Erhvervs- og Råstofudvalget	Udveksling af synspunkter og drøftelse af muligheder for udvikling af fremtidens samarbejde samt af samarbejdet i Joint Committee
22.10	Naalakkersuisoq for Erhverv, Energi og Forskning	Orientering om EM2019/210 om bygge- og anlægsarbejder ved storskalaprojekter
23.10	Naalakkersuisoq for Råstoffer	Orientering om status indenfor råstofområdet

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
3.-6.3	PDAC, Toronto	Mine, transport, energi, logistik, forsikring, rådgivning og tele- og kommunikationsindustrien samt Naalakkersuisut. Branding af Grønland som mineland
4.12	Greenland Conference 2019, København	Transport, kommunikation og råstofindustrien. Fokus på samspillet mellem kommunikationsinfrastruktur og øvrige erhverv i Grønland

Erhvervs- og Råstofudvalget besøgte juveler Ulrik Hartmann i butikken i København. Hartmann benytter grønlandske rubiner i sine smykker. Foto: Hartmann's

H.K.H. Kronprinsen åbner den grønlandske stand på PDAC i Toronto. Kronprinsens deltagelse skabte ekstra stor bevågenhed omkring Grønland ved PDAC

Mute Bourup Egede og Randi Verstergaard Ewaldsen repræsenterede Erhvervs- og Råstofudvalget ved PDAC i Toronto

Frednings- og Miljøudvalg

	2016	2017	2018	2019
Samråd	0	0	0	1
Foretræder	0	0	1	0
Udvalgsrejser	1)	0	0	1
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	233.134	0	3.289	138.222
Orienteringsbesøg og -møder	1)	3	1	3
Seminarer og konferencer	1)	1	0	0
Interne udvalgsmøder	6	9	7	8
Betænkninger FM/EM	0	1/0	-/2	3/2

1) ikke opgjort

FAGOMRÅDER

Frednings- og Naturforhold

Naturfredning

Fredningsbestemmelser vedrørende de levende res-
sourcer

Naturbeskyttelse

Miljøforhold

Efterforskning og udnyttelse af olie og mineralske
råstoffer

Klimaforhold

FOKUSOMRÅDER

I 2019 har Frednings- og Miljøudvalget fokusområder spændt bredt fra bæredygtige udviklingstiltag, kvoteringer af fisk og fangst dyr i henhold til internationale og lokale kvoteringer og tiltag med henblik på at skåne miljøet.

Udvalget har særligt haft fokus på natrenovationen i Grønland. Dette dels på baggrund af emner behandlet på forårssamlingen, men særligt på baggrund af en udvalgsrejse afviklet i juni. Udvalget var rejst til Tromsø for at se hvorledes Tromsø Kommune håndterer udfordringerne relateret til natrenovation gennem deres klima- og miljøpolitik. Tromsø Kommune og Grønland er sammenlignelig hvad angår geografi og klima. I Tromsø Kommune besøgte Udvalget også en fabrik, der producerer bæredygtige toiletter, som via forbrænding afskaffer natrenovation. Af denne grund er det ikke nødvendigt bortskaffe natrenovationen i plastiksække, da toilettet i stedet efterlader en lille mængde aske. Udvalget ser med stor interesse på innovative tiltag, som kan mindske mængderne af plastik i Grønland.

Udvalget besøgte også Arktisk Kommandos hovedsæde i efteråret. Under besøget blev udvalget introduceret for Arktisk Kommandos opgaveløsning i Grønland, herunder værktøjer og metoder til at håndtere miljøkatastrofer. Ved olieudslip kan både satellitter, fly og skibe tage del i en aktion via overvågning, inddæmning og oprydning.

SAMRÅD

Dato	Deltager(e)	Formål
1.5	Formanden for Naalakkersuisut	Færden i Grønlands Nationalpark

UDVALGSREJSER

Dato	Sted	Formål
10.-14.6	Tromsø	Udviklingstiltag indenfor natrenovation samt kommunale tiltag i forhold spildevand

ORIENTERINGSBESØG OG -MØDER

Dato	Deltager(e) og sted	Formål
8.4	Naalakkersuisoq for Natur, Miljø og Forskning	Der blev drøftet beredskab ved risikoen for fjeldskred, affalds- og forbrændingshåndtering, status for Miljøfondens indførelse og indsatser for at mindske plastikaffald
20.5	Naalakkersuisoq for Fiskeri, Fangst og Landbrug	Problematikken omkring garnfiskeriet
25.10	Arktisk Kommando, Nuuk	Informationer om opgaveløsningen, særligt ved miljøkatastrofer

Udvalget i Norge på besøg i Tromsø for at se, hvorledes kommunen håndterer udfordringerne relateret til natrenovation gennem deres klima- og miljøpolitik

Ad hoc udvalget vedr. Forfatningskommissionen

	2016	2017	2018	2019
Samråd	1) ¹⁾	0	0	0
Foretræder	1) ¹⁾	0	0	0
Udvalgsrejser	1) ¹⁾	0	0	0
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	1) ¹⁾	0	0	0
Orienteringsbesøg og -møder	1) ¹⁾	1	0	0
Seminarer og konferencer	1) ¹⁾	0	0	0
Interne udvalgmøder	1) ¹⁾	4	1	1
Betænkninger FM/EM	1) ¹⁾	0/0	-/0	0/0

¹⁾ ikke opgjort

FAGOMRÅDE

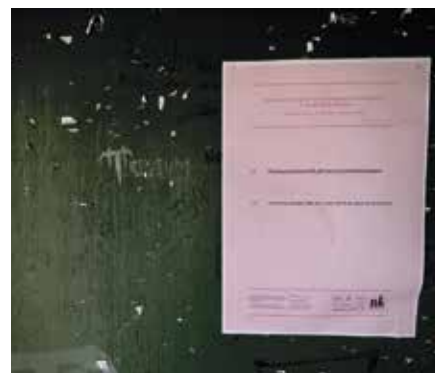
Forfatningskommissionens kommissorium, sammensætning og arbejde

FOKUSOMRÅDER

Udvalget vedrørende Forfatningskommissionen har afgivet hørings svar til Naalakkersuisut om Forfatningskommissionens kommissorium og vederlæggelse af kommissionens medlemmer.

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

Politikere skal igennem eksamen før de må stille op til valg, så man kan være sikker på, at deres almene viden og ekspertise er god nok.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

Landstingslov nr. 9 af 31. oktober 1996 om valg til Grønlands Landsting.
§ 1. Valgret til Landstinget har enhver, der har dansk indfødsret, opfylder aldersbetingelsen for valgret til Inatsisartut og har haft fast bopæl i Grønland i mindst 6 måneder forud for valgets afholdelse.
Stk. 2 Enhver, der har opfyldt betingelserne i stk. 1, skal i bestå en almen samfundsvidenskabelig eksamen, før de kan stille op til valg.

BØRNEENES LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

12

Aktiviteter i Vestnordisk og Nordisk Råd

1979 - 2009 - 2019

Grønland, Island og Færøerne afholdt i år landenes årsmøde i Vestnordisk Råd den 22. - 23. oktober "under fantastiske rammer i Inatsisartuts parlamentssal"

Vestnordisk Råd

	2016	2017	2018	2019
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	534.522	481.270	517.378	128.496
Præsidiemøder	7	8	9	6
Delegationsmøder	0	4	4	4
Rådsmøder	2	1	2	1
Seminarer og konferencer	¹⁾	1	1	1
Rekommandationer	0	3	2	2

¹⁾ ikke opgjort

Delegationsmøder er møder i den grønlandske delegation af Vestnordisk Råd. Møderne holdes efter behov og kan finde sted lokalt i Inatsisartut i Nuuk eller i forbindelse med et vestnordisk møde.

OM VESTNORDISK RÅD

Vestnordisk Råd er et parlamentarisk samarbejdsorgan mellem Færøerne, Grønland og Island. Samarbejdet er formaliseret ved vedtagelsen af et charter, hvor reglerne for samarbejdet er fastsat.

Struktur

Rådet har 18 medlemmer. Seks fra hvert land som bliver udpeget af landenes parlamenter i henhold til de en-

kelte partiers styrkeforhold i de enkelte parlamenter. Hver landsdelegation udpeger en delegationsformand som herefter indtræder i Vestnordisk Råds Præsidium. Præsidiet har således tre medlemmer. Formandskabet i præsidiet går på omgang mellem de tre lande, således at alle landene over en treårig periode har en etårig formandsperiode. I Grønland er der tradition for, at Formanden for Inatsisartut udpeges som delegationsformand.

FOKUSOMRÅDER

Vestnordisk Råd har i 2019 fokuseret på de vestnordiske landes stilling i den nye geopolitiske virkelighed – en opfyldning af Vestnordisk Råds rekommandation nummer 3 af 2016. Det var hovedtema på rådets årlige temakonference med det formål at forberede de tre vestnordiske lande på deres fremtidige rolle på den geopolitiske arena. Landene har det til fælles, at de er uden militærstyrke, de er medlemmer af NATO og ligger i samme geografiske område.

Rådet har ligeledes fokuseret på sprog i Vestnorden for at skabe debat og udveksle erfaringer omkring, hvordan man som små nationer kan bevare et sprog, som er i fare for at forsvinde. Sprogene er vigtige, fordi de udover at være et redskab til kommunikation definerer nationernes identitet og udtrykker deres historie og kultur.

Til årsmødet beskæftigede rådet sig blandt andet med Vestnorden og havet, hvor der fra rådsmedlemmernes side blandt andet var fokus på de tre landes sikkerheds- og redningsspørgsmål, håndtering af krydstogtskibe, fiskeri m.m. Færøernes delegation foreslog, at Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut i Grønland og Islands regering støtter oprettelsen og finansieringen af en vestnordisk "Havets miljøpris". Den grønlandske delegation ønskede, at de tre regeringer skal undersøge mulighederne for etablering af en interrail-lignende ordning, som giver unge i Vestnorden mulighed for indenfor en afgrænset periode at rejse mellem og indenfor de vestnordiske lande; for en fast og overkommelig pris. Begge forslag til rekommandationer blev godkendt til årsmødet, hvorefter rekommandationerne skal fremlægges i de tre vestnordiske parlamenter.

Vestnordisk Råds målsætninger

- At samarbejde om vestnordiske interesser
- Sammen at bevogte Nordatlantens ressourcer og kultur, og hjælpe til med at udvikle vestnordiske interesser gennem regering og Naalakkersuisut
- At følge op på regeringernes og Naalakkersuisuts vestnordiske samarbejde
- At arbejde sammen med Nordisk Råd, og at fungere som mellemed omkring vestnordiske interesser i nordisk samarbejde
- At virke som parlamentarisk mellemed mellem vestnordiske samarbejdsorganer og andre mellemfolkelige og internationale samarbejdsgrupper, herunder det arktiske parlamentariske samarbejde

Stormagterne er på vej i offensiven i hele Arktis, og det var et af hovedtemaerne på Vestnordisk Råds temakonference på Island, hvor Vivian Motzfeldt på Grønlands vegne deltog i debatten

Deltagerne ved temakonferencen tog på en udflugt til Reykjanes, hvor deltagerne bl.a. var på virksomhedsbesøg hos ORF Genetics, Fisktækniskólinn í Grindavík (Fiskeriuddannelsen i Grindavík) og Reykjanes Geotermiske Kraftværk. I forreste række ses Stine Egede, første næstformand i den grønlandske delegation, Vivian Motzfeldt, Formand for den grønlandske delegation og Kári Páll Højgaard, Formand for Færøernes delegation

PRÆSIDIEMØDER

Dato	Sted	Formål
28.1	Reykjavik	Status på ansættelsen af en ny rådgiver på Vestnordisk Råds sekretariat, reformarbejde vedrørende Vestnordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris, forberedelse af Vestnordisk Råds temakonference, Vestnordisk Råds tema i virksomhedsåret 2019-2020
5.4	Pr. tlf.	Introduktion af den nye rådgiver, reformarbejde af VNRs børne- og ungdomslitteraturpris, VNR tema for virksomhedsåret 2019-2020, afholdelse af årsmøder i parlamenterne, mulig fornyelse af samarbejdsaftalen med Nordisk Råd, planlægning af årsmødet og temakonferencen
20.8	Nuuk	Drøftelse af strategi for VNR-deltagelse i Arktisk Råd, præsentation af opdaterede vedtægter vedr. VNR børne- og ungdomslitteraturpris samt VNR nye håndbog, drøftelse af årsregnskab samt budget for 2020. Forberedelse af årsmødet
11.10	Reykjavik	Forberedelse til Vestnordisk Råds break-out sessioner ved Arctic Circle Assembly, forberedelse til Vestnordisk Råds deltagelse ved Nordisk Råds Session, forberedelse til mødet med EU 's delegation, forberedelse af Vestnordisk Råds temakonference 2020
21.10	Nuuk	Forberedelse af årsmødet 2019
29.10	Stockholm	Forberedelse til Vestnordisk Råds deltagelse ved Nordisk Råds Session 2019 og møder forbundet hermed

DELEGATIONSMØDER

Dato	Sted	Formål
23.1	Pr. tlf.	Forberedelse til temakonferencen
1.3	Pr. tlf.	Nedsættelse af en grønlandsk bedømmelseskomite til Vestnordisk Råds børne- og ungdomslitteraturpris
10.9	Nuuk	Forberedelse til årsmødet
20.10	Nuuk	Forberedelse til årsmødet

RÅDSMØDER

Dato	Sted	Formål
22.10.-24.10	Nuuk	Vestnordisk Råds årsmøde, Inatsisartut

SEMINARER OG KONFERENCER

Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
29.1.-30.1	De vestnordiske landes stilling i den nye geopolitiske virkelighed, Reykjavik	Rådsmedlemmer, repræsentanter fra hhv. Nordisk Råd, Stortinget, Arctic Circle, NORA, Vestnordenfonden, Vestnordiske Generalkonsuler, Islands Nordiske Samarbejdsminister, forelæsere fra de vestnordiske universiteter

REKOMMANDATIONER

Nummer	Titel
1/2019	Vestnordisk Råd henstiller til Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut i Grønland og Islands regering at undersøge mulighederne for etablering af en interrail-lignende ordning, som giver unge i Vestnorden mulighed for indenfor en afgrænset periode at rejse mellem og indenfor de vestnordiske lande, for en fast og overkommelig pris - eller muligheder for på anden måde, f.eks. gennem etablering af rejselegater, at åbne Vestnorden for vore unge
2/2019	Vestnordisk Råd opfordrer Færøernes Landsstyre, Naalakkersuisut i Grønland og Islands regering til at støtte oprettelsen og finansieringen af en vestnordisk "Havets miljøpris", som skal uddeles for særlige initiativer og tiltag til bæredygtig forvaltning og udnyttelse af havets levende ressourcer samt til styrkelsen af et rigt og sundt havmiljø

VESTNORDISK RÅDS TEMAKONFERENCE

For at skabe debat om den fremtidige geopolitiske rolle for tre lande med det til fælles, at de ikke råder over egne forsvarsstyrker, holdt Vestnordisk Råd i 2019 en temakonference om "De Vestnordiske landes stilling i den nye geopolitiske virkelighed".

Konferencen blev afsluttet med en debat med forskere og politikere, bl.a. Vestnordisk Råds formand, Vivian Motzfeldt. Hun pointerede, at de vestnordiske lande har meget at tale om med deres placering mellem to arktiske supermagter, som opruster.

"Debatten om, hvad der sker rundt om os, burde fylde mere, især nu, hvor der er en større interesse i verden for at høre, hvad vi har at sige, både sammen og hver for sig," sagde Vivian Motzfeldt.

Første del af konferencen handlede om "Venner i Vestnorden" med taler af Nordisk Råds præsidiemedlem Britt Lundberg, projektleder ved Arctic Circle, Ástrídur Jónsdóttir, og viceordføreren for arktisk parlamentarisk samarbejde i Stortinget talte om det vestnordiske samarbejde med Norge.

I anden del var temaet den nye geopolitiske virkelighed med oplæg fra Maria Ackren fra Grønlands Universitet, Pia Hansson og Audur B. Stefánsdóttir fra Islands Universitet, samt Jens Chr. Svabo Justinussen fra Færøsk Universitet.

I tredje del var fokus på klima og stormagter. Lau Øfjord Blaxekjær fra Københavns Universitet talte om "Klimaforandringer og geopolitik i et vestnordisk perspektiv", og Margrét Cela fra Islands Universitet talte om "Vestnorden i stormagternes spil".

Sted: Nordens Hus i Reykjavik – med gratis adgang for alle.

Optagelse af konferencen kan ses på Vestnordisk Råds hjemmeside her: www.vestnordisk.is/nyheder/vestnordisk-rads-temakonference-i-nordens-hus/

VESTNORDISK RÅDS ÅRSMØDE

Grønland, Island og Færøerne afholdt i år landenes årsmøde i Vestnordisk Råd den 22. - 23. oktober "under fantastiske rammer i Inatsisartuts parlamentssal", som rådet begejstret beskrev det efter mødet. Årsmødet blev afholdt i parlamentssalen i Nuuk for at skabe større offentligt kendskab til rådets arbejde.

Årsmødet blev indledt under overskriften "Vestnorden og havet", hvor Grønlands udenrigsminister Ane Lone Bagger samt Islands fiskeri- og landbrugsminister, Kristján Þór Júlíusson, kom med indlæg. Færøernes regering havde desværre ikke mulighed for at deltage ved årsmødet. Rådsmedlemmerne spurgte ind til ministrenes interesse for at samarbejde omkring Search and Rescue. Ministrene var positive og udtrykte, at det er en god idé at de tre lande står sammen. På årsmødet diskuterede rådsmedlemmerne også emner som grønnere løsninger ved passage af krydstogtskibe, oprettelse af repræsentationer og fiskeri.

Interrail mellem Island, Færøerne og Grønland

Årsmødet vedtog to nye rekommandationer. Rådet henstiller til de tre regeringer, at de undersøger mulighederne for at etablere en interraillignende ordning, som giver unge i Vestnorden mulighed for indenfor en afgrænset periode at rejse mellem og indenfor de vestnordiske lande til en fast og overkommelig pris - eller overveje at skabe samme mulighed for at åbne Vestnorden for vore unge, f. eks. gennem etablering af rejselegater.

Den anden rekommandation opfordrer regeringerne til at støtte oprettelsen og finansieringen af en vestnordisk "Havets miljøpris", som skal uddeles for særlige initiativer og tiltag til bæredygtig forvaltning og udnyttelse af havets levende ressourcer, samt til styrkelsen af et rigt og sundt havmiljø.

Ved årsmødet overtog Guðjón S. Brjánsson formandsposten i præsidiet fra Vivian Motzfeldt. Henrik Old blev 1. næstformand og Vivian Motzfeldt 2. næstformand.

Deltagerne ved Vestnordisk Råds årsmøde besøgte også andet end salen i Inatsisartut. Vejret bød på spejlblankt hav, da deltagerne tog på udflugt med båd fra Nuuk til Qoornoq

Deltagerne ved Vestnordisk Råds årsmøde blev inviteret til en udflugt i den nedlagte bygd Qoornoq i Nuuk Fjorden, hvor man bl.a. besøgte kirken og indhandlingsstedet

Nordisk Råd

	2016	2017	2018	2019
Rejseudgifter i kr. Inklusiv administrationsudgifter	498.361	292.159	200.463	92.489
Udvalgsmøder i Nordisk Råd	6	4	4	43
Seminarer og konferencer	1	1	0	1
Delegationsmøder	1	2	3	1

Udvalgsmøder i Nordisk Råd er møder, i hvilke Grønlands to delegerede deltager. I 2019 var de grønlandske medlemmer af Nordisk Råd begge medlemmer af Udvalget for et Holdbart Norden.

Delegationsmøder er møder i den grønlandske delegation af Nordisk Råd. Møderne holdes efter behov og kan finde sted lokalt i Bureau for Inatsisartut eller i forbindelse med et nordisk møde i et andet selvstyrende område eller et andet nordisk land.

OM NORDISK RÅD

Nordisk Råd blev oprettet i 1952 som et samarbejdsorgan mellem parlamenterne og regeringerne i Danmark, Sverige, Norge, Island. Finland indtrådte i 1955 i Nordisk Råd. De selvstyrende lande Grønland, Færøerne og Åland indgår i henholdsvis Danmarks Riges og Finlands delegationer, men optræder i øvrigt i eget navn og med egne valgte medlemmer.

Struktur

Nordisk Råd omfatter en plenarforsamling, et præsidium og udvalg. Der er i alt 87 medlemmer af Nordisk Råd. Plenarforsamlingen består af en delegation fra hvert af de fem medlemslande. Danmarks Riges Delegation består af 20 parlamentarikere, heraf 16 folketingsmedlemmer samt to medlemmer af det færøske Lagting og

FOKUSOMRÅDER

Til Nordisk Råds sommermøde, der foregik i København i juni, fokuserede Udvalget for Holdbart Norden på bæredygtigt byggeri, byggeteknik samt forskning i bæredygtigt byggeri.

Temaerne på Nordisk Råds session i oktober var blandt andet, klima, bæredygtighed og unges engagement.

Udvalget for et Holdbart Norden deltog med to medlemmer i FN's klimakonference COP25 i Madrid i december. Sofia Geisler var den ene af udvalgets repræsentanter, og hun holdt et indlæg på konferencen.

to medlemmer af Inatsisartut. Der afholdes en årlig session i Nordisk Råd om efteråret.

Grønlandsk deltagelse

Inatsisartut udpeger årligt to af dets medlemmer samt to suppleanter til at varetage Grønlands repræsentation

i Nordisk Råd. Grønland deltager derved i Nordisk Råds plenarforsamlinger (sessioner) med fuld stemmeret og i det løbende udvalgsarbejde samt det partipolitiske samarbejde.

NORDISK RÅDS SESSION

Den 29. til 31. oktober 2019 samledes politikere fra hele Norden til Nordisk Råds 71. session i Sveriges rigsdag i Stockholm. På dagsordenen var der blandt andet klima, bæredygtighed og unges engagement. Sessionen er Nordens topmøde og årets største, nordiske politiske begivenhed. Her mødtes Nordisk Råds 87 medlemmer og en række ministre.

Delegationsleder Karl-Kristian Kruse (S) og Tillie Martinussen (SP), suppleant for Sofia Geisler (IA), repræsenterede Inatsisartut i det parlamentariske arbejde i Nordisk Råds 71. session.

De deltog således i Udvalget for et Holdbart Norden's udvalgs møde og samrådsmøde med Nordisk Ministerråd for Miljø.

Karl-Kristian Kruse og Tillie Martinussen deltog endvidere i uddeling af Nordisk Råds kulturpriser samt en offentlig paneldebat med temaet "Nordens rolle i Arktis", hvor Naalakkersuisoq for Udenrigsanliggender deltog i panelet.

Der blev endvidere afholdt et fælles uformelt orienteringsmøde med parlamentarikere og ministre fra de selvstyrende områder Åland, Færøerne og Grønland, hvor Karl-Kristian Kruse, Tillie Martinussen og Naalakkersuisoq for Nordisk Samarbejde deltog.

Sessionen bød endvidere på eventet "Metoo" om sexchikane i de nordiske lande og selvstyreområderne.

GRØNLANDS DELEGATION I NORDISK RÅD

Laura Táunâjik Uitsatikitseq (S) var medlem af Nordisk Råd fra 1.1.2019 til 23.08.2019, hvor hun gik på barselsorlov.

Karl-Kristian Kruse (S) blev medlem af Nordisk Råd den 20.09.2019.

Sofia Geisler (IA) har været medlem af Nordisk Råd i hele 2019.

UDVALGSMØDER I NORDISK RÅD

Dato	Sted	Formål
24.- 27. 6	København	Sommerudvalgsmøde
3.9	Helsinki	Udvalgs- og partigruppemøder
29.-31.10	Stockholm	Session inkl. udvalgs- og partigruppemøder

SEMINARER OG KONFERENCER

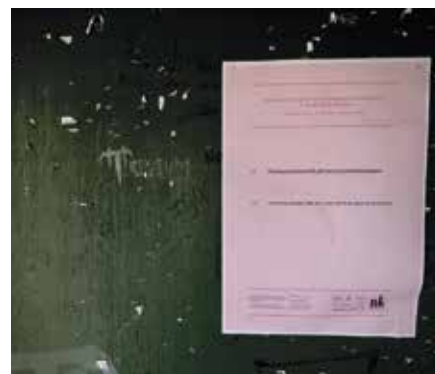
Dato	Emne og sted	Deltager(e) og formål
9.13.12	COP25, Madrid, Spanien	Sofia Geisler deltog som det ene af to udvalgsmedlemmer fra Udvalget for et holdbart Norden i FN's klimatopmøde, COP25 i Madrid. Ledere fra hele verden mødtes for at finde svar på, hvordan vi kommer frem til de bedst mulige løsninger for klimaet

DELEGATIONSMØDER I NORDISK RÅD

Dato	Sted	Formål
10.10	Nuuk	Introduktionsmøde for medlemmer og suppleanter i Nordisk Råd

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

Det skal være forbudt at møde sur på arbejde.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

Lov nr. 295 af 4. juni 1986 om arbejdsmiljø i Grønland.

§ 22a. Arbejdstageren har pligt til at møde glad på arbejde.

BØRNEBESLÆGTE LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

13

Administration

ORGANISATIONEN

Bureau for Inatsisartut er Inatsisartuts administration og skal aktivt medvirke til, at arbejdet i Inatsisartut fremmes bedst muligt. Hertil hører servicering af Formandskabet, forberedelse og organisatorisk gennemførelse af samlingerne, udvalgsbetjening, lovteknisk assistance og den daglige administrative drift.

Derudover står bureauet blandt andet for udgivelse af publikationer, rundvisninger i Inatsisartut og for forberedelse og gennemførelse af større projekter.

Bureauet skal indenfor lovgivningens rammer og de af Formandskabet udstukne retningslinier løbende arbejde for:

- Forbedring af betingelserne for det parlamentariske arbejde ved at
 - yde rådgivning og bistand, støtte, tolkning og oversættelse på et højt kvalitetsniveau til Formandskabet, udvalgene og medlemmerne af Inatsisartut.
 - fremme samspillet mellem Inatsisartut og Naalakkersuisut.
 - yde bidrag til den mest hensigtsmæssige udvalgsstruktur og udvalgenes arbejdsformer.
 - opbygge et fagligt vidensberedskab til sikring af fortsat kvalitetsudvikling inden for bureauets arbejdsområde samt optimering af ressourceanvendelsen.

- Højnelse af Inatsisartuts anseelse gennem:
 - fokus på forbedring af lov kvaliteten.
 - hurtig og præcis kommunikation med omverdenen.
 - effektiv formidling af information om arbejde og resultaterne i Inatsisartut.

GENERALSEKRETÆREN

Generalsekretæren varetager koordination og gennemførelse af Formandskabets initiativer og aktiviteter på det politiske niveau og i relation til parlamentariske repræsentationer. I forbindelse med inatsisartutssamlinger forbereder generalsekretæren dagsordenen for hele samlingen og de enkelte mødedage, ligesom denne under inatsisartutmøder fungerer som sekretær i salen.

Endvidere omfatter generalsekretærens bistand til Formandskabet opgaver vedrørende:

- relationen til Naalakkersuisut,
- forholdet til Rigsfællesskabet,
- værtskab ved parlamentariske repræsentationers besøg og repræsentation efter sådanne repræsentationers invitation,
- koordination i forhold til partisekretariater vedrørende Formandskabets initiativer,
- varetagelse af forhandlinger med faglige organisationer.

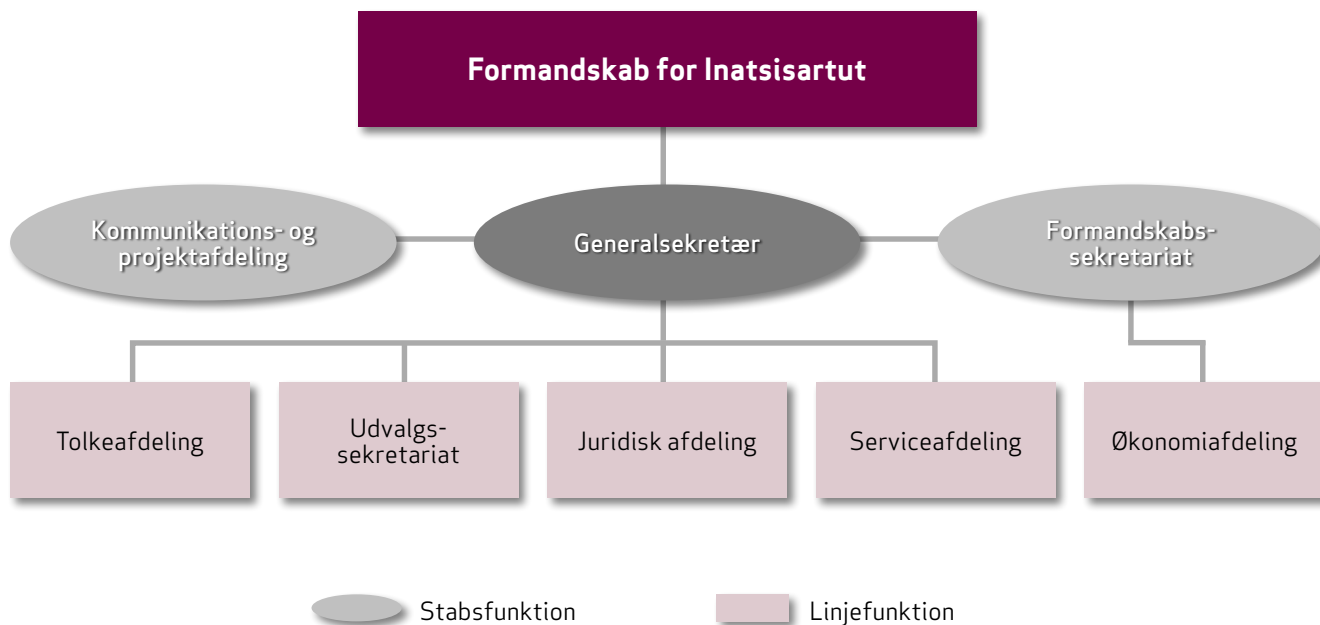
VISION FOR BUREAUET

- Yde bistand og service på et højt kvalitetsniveau
- Kommunikere hurtigt og præcist med omverdenen
- Være en af de mest spændende og udviklende offentlige arbejdspladser
- Sikre det bedst mulige beslutningsgrundlag

Generalsekretæren har det overordnede ledelsesansvar for Bureauet for Inatsisartut. Generalsekretæren bliver ved betjeningen af Formandskabet for Inatsisartut understøttet af et formandskabssekretariat. Bureauets kommunikations- og projektafdeling, udvalgssekretariatet, juridisk afdeling samt serviceafdelingen refererer direkte til generalsekretæren. Tolkeafdelingen bliver ledet af en cheftolk, som refererer til generalsekretæren. Økonomaafdelingen bliver ledet af sekretariatschefen for formandskabssekretariatet, som refererer til generalsekretæren.

FORMANDSKABSSEKRETARIATET

Generalsekretæren bliver ved betjeningen af Formandskabet for Inatsisartut understøttet af et formandskabssekretariat, som ledes af en sekretariatschef. Formandskabssekretariatet er ansvarligt overfor og referer til generalsekretæren og bidrager dermed fagligt til generalsekretærens betjening af Formandskabet. Sekretariatschefen er ikke ansvarligt for den daglige ledelse af Bureauet for Inatsisartut, idet denne opgave forestås af generalsekretæren.

I deres egenskab af stabsfunktioner og i henhold til generalsekretærens og formandskabets konkrete beslutninger virker henholdsvis Projekt- og Kommunikationsafdelingen og Formandskabssekretariatet primært som støttende organer i forhold til Bureauets linjefunktioner. Linjefunktionerne varetager således primært konkret opgaveløsning indenfor egne ansvarsområder.

PERSONALE

Ved udgangen af 2019 havde bureauet 29 fastansatte medarbejdere. De fordelte sig på følgende funktioner i henhold til organisationsplanen:

Personale	Antal
Generalsekretær	1
Formandskabssekretariat	4
Kommunikations- og projektafdeling	0
Tolkeafdeling	6
Udvalgssekretariat og juridisk afdeling	11
Serviceafdeling	4
Økonomiafdeling	3
I alt	29

Der er derudover ansat medarbejdere på timebasis.

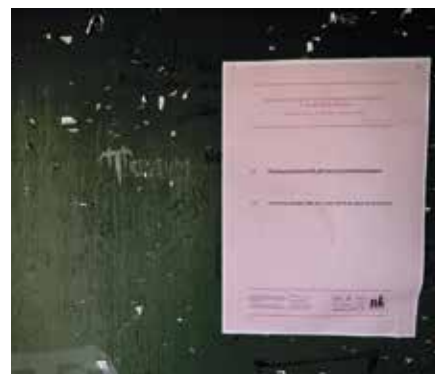
RUNDVISNINGER

Bureau for Inatsisartut tilbyder daglige rundvisninger i Inatsisartut udenfor samlingsperioderne. De fleste besøg finder sted i juli og august måned. I indeværende år havde Inatsisartut besøgende fra følgende lande:

Land	Antal
Grønland	20
Danmark	28
Finland, Færøerne, Island, Norge, Sverige, Åland	-
Tyskland	1
Øvrige lande Europa	2
USA, Canada	-
Øvrige lande resten af verden	-
I alt	51

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

Alle henvendelser om seksuelle overgreb skal være genstand for en grundig undersøgelse af et panel af relevant uddannede fagfolk.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

Bekendtgørelse af kriminallov for Grønland
Kapitel 18 Seksualforbrydelser.

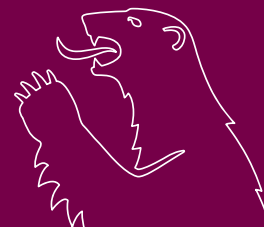
§ 77 Overtrædelse af bestemmelserne i dette kapitel skal være genstand for en grundig undersøgelse af et panel af relevant uddannede fagfolk.

BØRNEENES LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

14

Økonomi

1979 - 2009 - 2019

Specificeret forbrug udvalg

Rejseudgifter i kr.
Inklusiv administrationsudgifter

Udvalg	2017	2018	2019
Formanden for Inatsisartut	106.113	573.071	573.097
Formandskabet for Inatsisartut	558.612	515.427	387.844
Ad hoc udvalget vedr. Forfatningskommissionen	0	0	-
Anlægsudvalg	229.468	275.164	2.890
Erhvervs- og Råstofudvalg	278.877	332.489	253.061
Familie- og Sundhedsudvalg	148.019	0	138.676
Finans- og Skatteudvalg	578.339	336.330	151.691
Fiskeri-, Fangst- og Landbrugsudvalg	230.190	239.336	278.290
Frednings- og Miljøudvalg	0	3.289	138.222
Lovudvalg	198.441	0	51.245
Revisionsudvalg	753.999	44.585	139.113
Udenrigs- og Sikkerhedspolitisk Udvalg	487.471	254.396	223.794
Udvalg for Kultur, Uddannelse, Forskning og Kirke	222.842	83.277	122.054
Nordisk Råd	292.159	200.463	92.489
Vestnordisk Råd	481.270	517.378	128.496
I alt	4.565.800	3.768.205	2.680.962

Forbrug Inatsisartut

Budgetpost	Note	I alt 2016 (kr.)	I alt 2017 (kr.)	I alt 2018 (kr.)	I alt 2019 (kr.)
Lønninger, vederlag m.v., i alt		21.971.649	22.681.181	25.673.465	24.049.000
- heraf:					
Vederlag til medlemmer af Inatsisartut	1	17.610.194	17.894.020	20.219.509	20.052.000
Vederlag til suppleanter m.m.	2	2.993.926	3.432.684	3.536.120	2.413.000
Løn timelønnede	3	576.296	303.120	339.775	192.000
Øvrige poster	4	791.233	1.051.357	1.578.061	1.392.000
Tjenesteydelser, i alt		9.617.596	9.315.438	8.072.834	4.743.200
- heraf:					
Rejser for medlemmer af Inatsisartut	5	4.527.969	4.166.783	3.614.403	2.781.600
Opholdsudgifter til medlemmer af Inatsisartut	6	3.469.593	3.375.898	3.454.552	699.600
Kursusudgifter	7	19.366	132.707	89.806	55.000
Ekstern konsulentbistand	8	1.467.433	1.459.041	609.458	1.138.000
Diverse rejseudgifter	9	134.236	106.948	304.615	69.000
Øvrige poster	10	-1.000	74.061	0	0
Repræsentation og gaver, i alt		214.153	117.598	379.100	111.200
- heraf:					
Repræsentation af Inatsisartut	11	131.622	77.569	247.537	1.900
Gaveudgifter af Inatsisartut	12	82.531	40.029	131.563	109.300
Formand for Inatsisartut, i alt		406.491	431.066	571.000	573.000
- heraf:					
Rejser indenrigs, Danmark og udland	13	120.171	69.393	42.216	121.300
Opholdsudgifter	14	61.825	36.720	45.347	58.200
Repræsentation af Formanden for Inatsisartut	15	7.656	24.033	8.768	4.700
Gaveuddeling af Formanden for Inatsisartut	16	11.510	60.248	30.740	3.200
Forplejning	17	23.670	5.850	49.648	4.300
Øvrige driftsudgifter	18	181.660	234.822	394.281	381.300
Nersornaat, i alt		89.710	22.649	28.238	16.600
- heraf:					
Rejser indenrigs, Danmark og udland	19	51.060	15.401	18.296	2.100
Opholdsudgifter	20	17.300	5.898	1.685	5.200
Repræsentation og gaver	21	21.350	1.350	8.257	9.300

Budgetpost	Note	I alt 2016 (kr.)	I alt 2017 (kr.)	I alt 2018 (kr.)	I alt 2019 (kr.)
Varekøb og administrationsudgifter, i alt		807.260	832.232	527.923	870.100
- heraf:					
Andre indkøb	22	407.951	381.225	245.894	504.200
Øvrige administrationsudgifter	23	331.075	389.856	257.746	345.900
Kommunikationsudgifter	24	26.206	52.978	420	1.000
Serviceaftaler	25	17.500	0	0	0
Reparation og vedligeholdelse	26	24.528	8.172	23.863	19.000
Leje, i alt		262.676	117.796	363.348	252.100
- heraf:					
Tjenesteboliger	27	97.114	57.227	84.809	105.000
Reparation og vedligeholdelse	28	12.203	13.894	6.257	79.400
Øvrige poster	29	153.359	46.675	272.282	67.700
Anskaffelser, i alt		1.267.426	247.705	820.169	472.800
- heraf:					
IT-udgifter	30	250.285	45.569	724.239	417.300
Inventar	31	1.017.141	202.136	95.930	55.500
Øvrige konti		-65.279	-46.276	-58.701	-194.000
- heraf:					
Driftsindtægter	32	-65.279	-46.276	-58.701	-194.000
Forbrug Inatsisartut i alt jf. Finanslovens hovedkonto 01.10.10.		35.670.792	33.719.388	36.377.376	30.894.000

Se noteforklaringer på næste side.

NOTER

1. Vederlag til medlemmer af Inatsisartut (forudlønnede) efter gældende lov.
2. Vederlag til suppleanter m.m. efter gældende lov (bagudlønnede).
3. Løn til timelønnede efter gældende overenskomster samt honorar til freelance medarbejder.
4. Diverse bidrag, feriepenge, særskilt vederlag og pensionsbidrag.
5. Transportudgifter til medlemmer af Inatsisartut.
6. Opholdsudgifter til medlemmer af Inatsisartut, under tjenesterejse og Inatsisartut samling.
7. Kurser og anden videreuddannelse til medlemmer af Inatsisartut.
8. Tjenesteydelser samt anden konsulentbistand.
9. Kost, øvrige tjenesteydelser og udgifter til medlemmer af Inatsisartut.
10. Bohaveflytning inkl. Ind - og udpakning, transport af bohaver, forsikring under transport samt opmåling og forsikring af bohaver.
11. Repræsentationsudgifter fra medlemmer af Inatsisartut og Inatsisartut udvalg.
12. Gaver fra medlemmer af Inatsisartut og Inatsisartut udvalg.
13. Transportudgifter til formanden for Inatsisartut.
14. Opholdsudgifter til formanden for Inatsisartut, under tjenesterejse.
15. Repræsentationsudgifter fra formanden for Inatsisartut.
16. Gaver fra formanden for Inatsisartut.
17. Forplejningen samt mødeudgifter til formanden for Inatsisartut.
18. Driftsudgifter til formanden for Inatsisartut herunder: kommunikation og Internet, rengøring, reparation og vedligeholdelse, udgifter til tjeneste bil.
19. Transportudgifter til uddeling af Nersornaat.
20. Opholdsudgifter ved uddeling af Nersornaat.
21. Repræsentation og gaver i forbindelse med uddeling af Nersornaat.
22. Drikkevarer, forplejning samt mødeudgifter for medlemmer af Inatsisartut.
23. Kontorartikler, tryksager, kopipapir, samt anskaffelser under kr. 3.000 samt reklameartikler.
24. Telefonudgifter og Internetudgifter.
25. Serviceaftaler på kopimaskiner.
26. Reparation og vedligeholdelse af inventar.
27. Tjenesteboliger og driftsudgifter til boliger for medlemmer af Inatsisartut.
28. Reparationsudgifter samt ind og udvendig vedligeholdelse af bygninger og faciliteter.
29. Udgifter til drift og leje af bil, snescooter og andre transport midler.

30. IT-udgifter, software, hardware samt IT - serviceaftaler.
31. Inventar og materiel til en stykpris over kr. 3.000.
32. Diverse indtægter samt f.eks. lejeindtægter.

Forbrug Bureau for Inatsisartut

Budgetpost	Note	I alt 2016 (kr.)	I alt 2017 (kr.)	I alt 2018 (kr.)	I alt 2019 (kr.)
Lønninger, vederlag mv., i alt		20.384.440	20.929.338	21.450.305	21.254.000
- heraf:					
Løn tjenestemænd	1	1.040.054	1.044.484	1.047.693	1.075.000
Løn månedslønnede	2	15.650.552	16.859.615	16.764.945	16.092.000
Øvrige poster	3	2.831.316	2.291.831	567.574	3.256.000
Løn timelønnede	4	862.516	733.408	3.073.093	831.000
Tjenesteydelser, i alt		3.440.759	3.145.668	2.783.000	2.825.000
- heraf:					
Rejser for ansatte og konsulenter	5	828.615	761.329	739.056	797.000
Repræsentation og gaver	6	1.825	0	600	0
Kursusudgifter	7	142.694	132.014	225.050	86.000
Ekstern konsulentbistand	8	1.739.605	1.590.088	1.272.113	1.054.000
Diverse rejseudgifter	9	488.050	553.995	488.607	472.000
Øvrige poster	10	239.970	108.242	57.574	416.000
Varekøb og administrationsudgifter, i alt		828.767	945.324	490.662	458.000
- heraf:					
Andre indkøb	11	409.441	485.370	367.374	323.000
Øvrige administrationsudgifter	12	233.454	210.753	96.833	105.000
Kommunikationsudgifter	13	66.772	51.705	2.512	9.000
Serviceaftaler	14	70.402	190.687	4.619	0
Reparation og vedligeholdelse	15	48.698	6.809	19.325	21.000
Leje, i alt		381.480	127.691	17.964	132.000
- heraf:					
Tjenesteboliger	16	110.144	80.714	5.069	74.000
Reparation og vedligeholdelse	17	239.285	8.981	395	33.000
Øvrige poster	18	32.050	37.995	12.500	25.000
Anskaffelser, i alt		976.331	2.474.901	1.099.790	1.802.000
- heraf:					
IT-udgifter	19	743.337	2.138.977	896.824	1.574.000
Inventar	20	232.994	335.924	202.965	228.000
Øvrige konti		-174.915	-119.726	-2.238	-98.000
- heraf:					
Driftsindtægter	21	-174.915	-119.726	-2.238	-98.000
Forbrug Bureau for Inatsisartut i alt jf. Finanslovens hovedkonto 01.01.01.		25.836.861	27.503.197	25.839.483	26.373.000

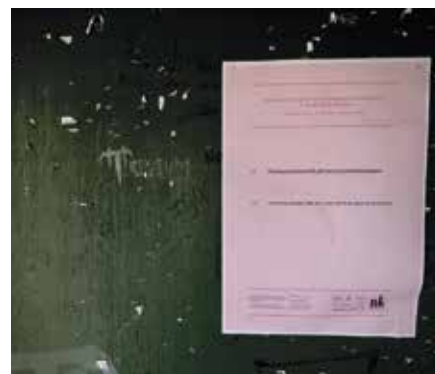
NOTER

1. Løn til tjenestemænd (forudlønnede) efter gældende overenskomster.
2. Løn til månedslønnede (bagudlønnede) efter gældende overenskomster samt løn til praktikanter.
3. Diverse bidrag, ATP – bidrag, feriepenge, merarbejde, særskilt vederlag, pensionsbidrag og jubilæumsgratualer. Dele af disse udgifter blev i tidligere år afholdt under de ovenstående poster, jfr. note 1 og 2.
4. Løn til timelønnede efter gældende overenskomster samt honorar til freelance medarbejdere.
5. Transportudgifter til egne ansatte og konsulenter, uanset transport middel.
6. Udgifter til repræsentation samt gaver.
7. Kurser og anden videreuddannelse til personale.
8. Tjenesteydelser samt anden konsulentbistand.
9. Dagpenge, ophold, kost, øvrige tjenesteydelser og udgifter til personale.
10. Bohaveflytning, inkl. ind – udpakning, transport af bohaver, forsikring under transport samt opmagasinering og forsikring af bohaver.
11. Drikkevarer, forplejning, mødeudgifter, restaurantbesøg, forplejning til personale udflugter samt bispisning.
12. Kontorartikler, tryksager, kopipapir, små anskaffelser under kr. 3.000 samt reklameartikler.
13. Telefonudgifter og telefaxforbrug.
14. Serviceaftaler på f.eks. kopimaskiner.
15. Reparation af inventar.
16. Tjenesteboliger for ansatte i bureauet.
17. Reparationsudgifter samt ind – udvendig vedligeholdelse.
18. Udgifter til leje af transportmidler, rengøring og Snerydning
19. IT-udgifter, software, hardware samt IT – serviceaftaler.
20. Inventar og materiel til en stykpris over kr. 3.000
21. Diverse indtægter som f.eks. lejeindtægter.

Der henvises i øvrigt til Landskassens Regnskab for yderligere informationer.

Hvis børn skrev landets love, ville de se helt anderledes ud. Nuuk Kunstmuseum har med Stine Marie Jacobsens projektet Law Shifters gjort forsøget – her kommer børn og unge med forslag til love, som bagefter er skrevet om til rigtigt lovsprog.

Barnet eller den unges forslag til lovmaskinen:

SKAT skal sende ligeså mange mørk chokolade-mønter med slutopgørelsen, som man skylder dem.

Kunstprojektets bud på en lovtekst:

Landstingslov nr. 12 af 2. november 2006 om indkomstskat.

§ 93. stk. 2. Den, som har indeholdt skat efter denne lov, hæfter over for skatteforvaltningen for betaling af det indeholdte beløb. Skatteforvaltningen sender tilsvarende antal mørke chokolademønter til indbetaler.

BØRNE NES LOVMASKINE

Fra kunstprojektet Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum

15

Hvis børn og unge lavede lovene ...

1979 - 2009 - 2019

KUNSTPROJEKTET LAW SHIFTERS

Hvad ville dommen være i virkelige retssager, og hvordan kan børn omskrive lovene i Grønland, så de bliver mere retfærdige?

Det har børn og unge over en stor del af Grønland i 2019 diskuteret og grublet over i forbindelse med kunstprojektet "Law Shifters" på Nuuk Kunstmuseum. Udstillingen Law Shifters bestod konkret af en lovmaskine, en fysisk installation på kunstmuseet, som alle besøgende kunne benytte til at skrive et lovforslag. Værket er skabt af kunstneren Stine Marie Jacobsen, som kalder sit kunstprojekt, som lovmaskinen er en del af, for en social skulptur.

Det er kurator og formidlingsinspektør Stine Lundberg Hansen, som på kunstmuseet har arbejdet med Law Shifters, og hun er positivt overrasket over den måde, publikum har taget lovmaskinen til sig.

"Næsten alle, der har været i rummet, har forholdt sig til lovmaskinen og brugt tid på at udtænke og skrive de tanker ned, de kunne tænke sig blev til lov. Der er mange spændende og tankevækkende forslag imellem – og vi har også fået tegninger fra de mindste, som nok mere så det som en ønskemaskine," siger Stine Lundberg Hansen.

Efter man havde skrevet sit forslag, rullede man sin lyserøde seddel sammen og lod den blive suget ind i maskinens indre. Maskinen stod frit fremme på museet, så der kan også være voksne, som har skrevet forslag. Herfra har Stine i samarbejde med kunstneren Stine (Marie Jacobsen) taget teksterne og fået dem skrevet om til juridisk lovsprog af studerende fra jura på universitetet i Nuuk og en jurist ved Selvstyret.

"Jeg holder af kunst, der udfordrer og vender tingene på hovedet, og det gør Law Shifters. Samtidig har jeg

*Kurator og formidlingsinspektør Stine Lundberg Hansen,
Nuuk Kunstmuseum*

et hjerte for at kunst i det offentlige rum, og det har vi her opnået ved bl.a. at trykke forslagene og de færdige lovtekster på små lyserøde plakater. Dem har vi hængt dem op i busskure rundt i hele Nuuk. Det har optaget folk meget," fortæller Stine Lundberg Hansen.

Faktisk har der været ikke bare en men to lovmaskiner i Grønland. Mens den ene har stået på kunstmuseet i Nuuk, har den anden rejst med børnerettighedsinstitutionen MIO rundt i Grønland i 2019. På den måde har også børn uden for Nuuk kunne opleve lovmaskinen og komme med forslag.

Det er de samme forslag, som der er brugt en buket af rundt om i denne 2019-udgave af Inatsisartuts årsberetning.

Stine Marie Jacobsen har knopskudt og omplantet sit kunstprojektet i fem år og i mange lande – Grønland er ikke det første land, lovmaskinen besøger. Målet er at få børn og unge til indgående at forholde sig til lovgivningsprocessen, og det sker især i de workshops, der også er en del af projektet.

Skaberen af Law Shifters Stine Marie Jacobsen ved sin lovmaskine på Nuuk Kunstmuseum

“Vores workshops er målrettet skole- og gymnasieklasser, hvor unge mennesker i et rollespil spiller forsvarer, anklager, dommer og jury og skal gendømme en rigtig, men dog forsimplet og anonymiseret, retssag efter deres egne retfærdighedsprincipper og argumentation,” siger Stine Lundberg Hansen.

For kunstneren Stine Marie Jacobsen har det været en stor oplevelse at se sit projekt folde sig ud i Grønland. Men selv om hun gennem sin kunst har beskæftiget sig tæt med love og lovgivning i flere år, er det stadig ikke lige til at svare enkelt på, hvad en lov er:

“Jeg har aldrig kunnet forklare det bedre end børnene forklarer det, at en regel er noget, der gælder indenfor en lille gruppe, men den er ikke nedskrevet af en stat eller en regering, hvor en lov er nedskrevet for alle. Noget af det første jeg mødte teoretisk om lovgivning var fra Christoph Menke. Han siger, at loven i sig selv er principiel voldelig, fordi den er skrevet af de mange for én person, og hvordan kan det nogensinde være retfærdigt? Det vil sige, at dine rettigheder vil principielt altid

være i farezonen, fordi der altid er love, der kan ophæve andre love, og at der måske ikke findes en lov for din specifikke sag. Så en lov er en nedskrevet tekst, som et fællesskab har besluttet er bedst for individet,” siger hun.

Mange af børnenes udsagn bygger på følelser – men er der noget, man ikke ser i en vanlig lovtekst, er det netop dét: Følelser.

“Følelsen er faktisk fjernet i loven selv. Det har vi set gennem Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum, at det starter med de her søde følelser fra børn, også fra voksne, hvor der er en masse håb og angst i teksten. Det bliver fjernet, når man oversætter til juridisk retssprog. Som den advokat, vi bruger i Nuuk, skrev, så er følelser ikke definerbare værdier,” siger Stine Marie Jacobsen, som er dansker, men arbejder med sin kunst med base i Berlin.

Law Shifters på Nuuk Kunstmuseum 2019-2020

Kunstner Stine Marie Jacobsen

Museet har samarbejdet med børnerettighedsinstitutionen MIO, Red Barnet i Grønland, Afdeling for jura på Ilisimatusarfik samt Ilinniartitaanermut Aqutsisoqarfik /Uddannelsesstyrelsen.

Projektet blev støttet af Nordisk Kulturfond, Statens Kunstfond, Svend og Helene Junge fonden, Nuuk Lokaludvalg, Den Grønlandske Fond og Royal Arctic Line har skibet lovmaskinerne til Grønland.

Projektet udgiver en undervisningsbog på grønlandsk i løbet af 2020.

Postboks 1060 · 3900 Nuuk
inatsisartut@inatsisartut.gl · www.inatsisartut.gl